

In dit nummer :

7de JAARGANG - NUMMER 2 - 1995
APRIL - MEI - JUNI

ACTIVITEITENKALENDER
VOORWOORD
MEMORIAAL E. LAPON
PRIJSVRAAG
LEOPOLD II & OOSTENDE
ZAKGELD
PROVINCIALE DAG
OORSPRONG OOSTENDE
ADDENDA VLIETINCK
UIT ONZE MUSEA
NIEUW GERECHTSHOF
L(EI/IJ)DENDE GIDS
100 JAAR GELEDEN
PIERRE CLAES
LUCHTHAVEN
SPROKKELS

Gidsenblad
WANGE NELLE
OOSTENDE

In dit nummer :

41	ACTIVITEITENKALENDER	REDACTIE
43	VOORWOORD	MARC LOY
44	MEMORIAAL EDMOND LAPON (3)	VINCENT DUFLOU
51	PRIJSVRAAG : OPLOSSING VORIGE & NIEUWE	MARCEL BRAET
52	FOCUS OP "LEOPOLD II & OOSTENDE"	DIRK BEIRENS
58	UIT HET LEVEN GEGREPEN : ZAKGELD	OMER SIMOENS
62	PROVINCIALE DAG WAREGEM 30.09.1995	REDACTIE
64	RECHTGEZET : DE OORSPRONG VAN OOSTENDE	J.B. DREESEN
68	ADDENDA BIJ "HET OUDE OOSTENDE..."(Vlietinck)	REDACTIE
71	UIT ONZE MUSEA	DIRK BEIRENS
74	HET NIEUWE GERECHTSHOF INGEHULDIGD (1939)	REDACTIE
77	WAT EEN GIDS L(EI/IJ)DEN KAN...	MARTINE QUAEGBEUR
78	100 JAAR GELEDEN...	LUCIEN VALCKE
81	PIERRE CLAES, Z'N TOREN & Z'N BEELDEN	REDACTIE
82	VAN WEILAND TOT INTERNAT. LUCHTHAVEN	NORBERT SLAMBROUCK
85	SPROKKELS	REDACTIE

.....

Redactieraad: Dirk Beirens, Martine Quaegebeur, Lucien Valcke.

De medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen
(overname mag, mits bronvermelding)

Verantwoordelijke uitgever
en redactie
Dirk Beirens Floralaan 7
8400 Oostende

Secretariaat
Marcel Braet
Eekhoornstraat 20
8400 Oostende

Voorzitter
Marc Loy
Batterijstraat 70
8450 Bredene

Rekeningnummer:
068-2075070-73

Activiteitenkalender

redactie

WILT U ZEKER WETEN OF EEN ACTIVITEIT AL DAN NIET DOORGAAT
CONTACTEER :
OMER SIMOENS (tel. 807 810) of MARCEL BRAET (tel. 26 76 31)

** **WIJNCAFE : GEGROND & GECONTROLEERD GENIETEN**
ZATERDAG 24 JUNI 1995 OM 20 UUR
WIJKCENTRUM 't KASTEEL, Kasteelstraat 22, ZANDVOORDE
wijnmeester : Marcel Braet

In de plaats van samen "een pint te pakken", komen we gezellig samen om een aantal "wijntjes" te degusteren. Terzelfdertijd krijgt u informatie over : bewaren, "chambres", wijnetiketten, schuimwijn/champagne, vin de pays/appellation controlee...

Er werden zes wijnen geselecteerd : schuimwijn, 2 witte, 2 rode en een dessertwijn.

Een niet te missen activiteit voor fijnproevers !

Aandacht ! - slechts 30 deelnemers toegelaten.
- kostprijs : 325 BEF

- telefonisch inschrijven vóór 17 juni bij M. Braet op nr. 059/ 26 76 31 en het passende bedrag overschrijven op rek. 068 - 2075070 - 73 van "Lange Nelle" met vermelding : wijncafé + aantal personen
- rekening houdend met het 0,5% alc. gehalte wordt een gratis "terug-naar-huis-taxidienst" (regio Oostende !) georganiseerd (vermelden bij inschrijving als u hiervan gebruik wilt maken, a.u.b. !)

** **KREKENFIETSELING** (afgelast als het stortvloedt)
VRIJDAG 30 JUNI 1995 OM 19 UUR : St.-Annakerkje Stene-Dorp

De krekentocht is ondertussen een klassieker geworden op ons programma. Dit jaar is het al de 7de keer dat we hiervoor de laatste vrijdag van juni reserveren.

We fietsen door het geklasseerde krekengebied, op de Groene 62 en langs de "Keignaert" in Zandvoorde...

duur : ongeveer 2 uur (terug aan kerkje) : afwisselend fietsen en becommentarieerd bewonderen.

begeleiding : Marcel Braet

bijdrage : leden gratis - niet-leden : 50 BEF

NOTEER NU AL IN UW AGENDA !!! WIJ ZEGGEN HET GEEN TWEE KEER :
NOTEER NU AL IN UW AGENDA :

** **OPEN MONUMENTENDAG OP ZONDAG 10 SEPTEMBER**
thema : BURGERLIJKE OPENBARE GEBOUWEN
(meer daarover in de septembereditie van het gidsenblad)

- Een greep uit te bezoeken plaatsen : Mess officieren van vroegere Gen. Mahieukazerne, St.-Sebastiaansgilde, Wellington renbaan, Huize Louise-Marie, Godtschalck instituut...
- tentoonstellingen : over hippodroom - koningshuis - Leopold II-urbanist in de Venetiaanse Gaanderijen
- wandeling : van Hazegras tot Ven. Gaanderijen
- lijvige brochure zal ter beschikking zijn
- medewerking De Lijn

**** PROVINCIALE DAG VAN DE WESTVLAAMSE GIDSENKRING vzw**
ZATERDAG 30 SEPTEMBER 1995 in WAREGEM

(voor alle leden dus niet alleen gidsen !!)

zie verder in uw blad : programma + inschrijving

**** EEN DAGJE ANTWERPEN : ONZE JAARLIJKSE LEUKE LEERUITSTAP**
ZATERDAG 7 OKTOBER 1995

- begeleiding : Marcel Braet & Dirk Beirens
- vermoedelijke kostprijs : 1 300 BEF
(meer hierover in de septembereditie van ons blad)
- toch kunt u nu al inschrijven op het
secretariaat : 059/ 26 76 31

**** VAN PADDOCK TOT POTEAU : de HISTORIEK van de HIPPODROOM**
VRIJDAG 17 NOVEMBER 1995 OM 20 UUR
IN ZAAL "DEN ANKLAP", Leffingestraat 85, Oostende
VOORDRACHT door Roger Vens

De heer Vens (1946) kennen we nog van z'n fel gesmaakte voordracht over "De Rode Vloot". Maar deze penningmeester van de Sociale Dienst Verkeerswezen en door-en-door Oostendenaar is ook kenner van de Oostendse "renbaan- en paardenwereld". Die kennis haalde hij niet uit boeken maar stak hij op uit pure zelfervaring. Voor het eerst als vijfjarig knaapje vanop de "pelouse" waar hij o.a. kennis maakte met dat typische renbaantaaltje :

" 't Is in de sacoché... 't is 'n cabochard... enz..."

In één avond dus de grande en petite histoire van een apart Oostends en internationaal wereldje. Niet te missen !

leden gratis - niet-leden : 50 BEF

**** LICHTBEELDEN VAN OOSTENDE & DE BELGISCHE KUST**
VRIJDAG 15 DECEMBER 1995 OM 20 UUR
IN ZAAL "DEN AANKLAP", Leffingestraat 85, Oostende
DIAVOORSTELLING door Raymond Chaffart

De heer Raymond Chaffart, oud-leraar Koninklijk Atheneum Oostende, vergast ons die avond op een becommentarieerde diavoorstelling in 2 delen.

Deel 1 : Fauna en flora van de Belgische kust

Deel 2 : Oostende in kleur van 1954 tot heden

Een "moet"-avond voor kust- en Oostende-minnaars !
leden gratis - niet-leden : 50 BEF

Voorwoord

Marc Loy

LEOPOLD II

Naar aanleiding van het opzetten van de tentoonstelling Leopold II - urbanist door de Cultuurdienst van de stad Oostende, doet deze dienst actief beroep op de medewerking van onze gidsenkring; een samenwerking die overigens in het verleden tot boeiende resultaten heeft geleid : Open Monumentendagen, Open Museadagen...

Door de aanwezigheid van koning Leopold II in Oostende evolueerde onze stad in een paar decennia van een vissersstadje tot één van de meest mondaine badplaatsen en kuuroorden van Europa waar adel, kunstenaars, prinsen en koningen graag te gast waren.

Als urbanist deed de koning beroep op de bekendste binnen- en buitenlandse architecten om Oostende de allure van een hoofdstad-aan-zee te geven. Door zijn toedoen kwamen hier parkjes en parken, brede lanen en wandelboulevards, grootse monumenten en monumentale openbare gebouwen tot stand. De opsomming is niet volledig : het (verbouwde) casino, den theater, de St.-Petrus en Pauluskerk, het Koninklijke Chalet, de hippodroom, Koninklijke Galerijen en Venetiaanse Gaanderijen, de Squares en het Maria-Hendrikapark, het postgebouw...

Ondanks de 2 wereldoorlogen, het massatoerisme en bouwwoedende promotoren blijft die koninklijke visie duidelijk aanwezig in stadsweefsel en stedenbouwkundige patrimonium.

De tentoonstelling wordt opgebouwd rond plannen, perspectieftekeningen en ontwerpen van bekende architecten die werkten in opdracht van de koning : Maquet, Girault, Balat, Lainé, Chambon, Stübgen...

Veel wordt in de Venetiaanse Gaanderijen voor het eerst aan een heel breed publiek getoond.

De tentoonstelling loopt van 27 mei tot 24 september en is dagelijks toegankelijk van 14 tot 19 uur.

Er zijn geleide bezoeken voor individuele bezoekers op zaterdag en zondag en voor groepen gelijk wanneer de openingsuren op aanvraag.

Daarnaast presenteert "Lange Nelle" 3 stadswandelingen die bij de tentoonstelling aansluiten en is er in primeur ook een Koninklijke Kroefelwandeling waarbij Leopold II als urbanist centraal staat maar waarbij ook een natje en een droogje de circa 4 uur durende wandeling begeleiden.

het bestuur

Memoriaal Edmond Lapon

Vincent Duflou

Deel 3 : DE MUSICUS EDMOND LAPON

Een bijna identiek scenario herhaalde zich al in 1891, toen na het overlijden van Jules DE SWERT het directeurschap van de muziekschool opnieuw vacant werd. Ditmaal moest LAPON het afleggen tegen Léon RINSKOPF. Dit ging opnieuw gepaard met heftige perspolemieken die ditmaal zo'n vijf maanden zouden aanslepen.

Het weekblad *La Feuille d'Ostende*, kwam opnieuw op voor LAPON en nam elke gelegenheid te baat om het liberale Stadsbestuur, dat gesteund werd door het liberale weekblad *L'Echo d'Ostende*, aan te klagen.

La Feuille d'Ostende was heel verwonderd dat er in *L'Echo d'Ostende* een openbare oproep verscheen voor de openstaande betrekking van directeur ten behoeve van onze muziekacademie. Ze verwees hierbij naar de gebeurtenissen van 1888, voor de opvolging van directeur Joseph MICHEL. Het Stadsbestuur verkoos toen Jules DE SWERT boven Edmond LAPON, maar gezien hij nu ook overleden was, vroeg *La Feuille d'Ostende* zich af waarom het Stadsbestuur nog talmde om LAPON als waardige opvolger te benoemen.

Toen de Gemeenteraad in besloten vergadering van 24 april 1891 de Gentenaar Léon RINSKOPF benoemde tot nieuwe directeur, barstte de polemieken pas in alle hevigheid los. De katholieke pers verweet opnieuw het Stadsbestuur dat ze hun eigen stadsgenoot LAPON, van wie de muzikale verdienste door alle conservatoria en academiën werd erkend, verachtte door weerom de voorkeur te geven aan een "vreemdeling".

De pers liet geen enkele gelegenheid onbetuigd om het Stadsbestuur te hekelen of te bekritisieren. Zo werd op 13 mei 1891 in de Brusselse Waux Hall een buitengewoon concert opgevoerd door het voltallig orkest van de Munt onder leiding van de heren DUBOIS en LAPON. De heren MARCHOT (viool), J. JACOB (cello), A. PONCELET, GUIDE, MERCK, MERLOO, allen professoren aan het Brusselse Koninklijk Conservatorium; de heer BERENDES, professor aan de Leuvense Muziekacademie en de heer ZINNEN (trompet) van de Munt, traden die avond op als solisten. *La Feuille d'Ostende* maakte hiervan gebruik om de Oostendse bevolking er op te wijzen dat het voltallig orkest van het grootste theater van België onder leiding stond van Edmond LAPON en dat professoren van het Brusselse Conservatorium zich door hem lieten dirigeren. Dat was de manier waarop Brussel het meesterschap van onze stadsgenoot erkende, terwijl "les génies (?) de l'Hôtel de Ville" van Oostende de mening waren toegedaan dat LAPON niet voldoende bekwaam was om onze kleine academie te leiden. Zoiets was gewoonweg schandelijk.

De liberale pers slikte deze aantijgingen niet en ging op 24 mei 1891 in de tegenaanval. Ze verweet *La Feuille d'Ostende* dat ze zich niet eens de moeite had getroost te onderzoeken wat de ware motieven waren die er toe hadden geleid dat de Gemeenteraad RINSKOPF had verkozen boven LAPON. Het Stadsbestuur heeft nimmer de bedoeling gehad de verdienste van LAPON te loochenen, maar het feit dat LAPON het pianospel niet beheerste en dat dit een *conditio sine qua non* was, gezien de directeur de hogere pianoklas moest leiden, was de reden waarom LAPON zowel in 1888 als in 1891 niet werd gekozen. *L'Echo d'Ostende* staaft de bewering door te verwijzen naar LAPON's verzoekschrift van 15 maart 1891 :

"M. Lapon, lui-même dans sa demande, a dit et spécifié qu'il
"ne connaissait pas le piano". (34)

De liberale pers besloot dat er dus geen sprake kon zijn van favoritisme, noch van enige onrechtvaardigheid bij de benoeming, daar LAPON, hoe jammer dit ook mocht wezen voor hem, zichzelf de das had omgedaan voor het ambt van directeur met die verklaring.

In een brief van 5 juni 1891 reageerde LAPON met verbittering op de valse beweringen in dit artikel. Hij stuurde zijn brief naar de redactie van *La Feuille d'Ostende* die hem op 7 juni 1891 publiceerde. In zijn brief had hij het ondermeer over het alternatief in verband met het pianospel dat hij had voorgesteld in zijn verzoekschrift van 15 maart 1891 en waarover *L'Echo d'Ostende* met geen woord had gerept. Maar laten wij liever LAPON zelf aan het woord :

Bruxelles, le 5 Juin 1891

Monsieur le Rédacteur,

Le journal "*L'Echo d'Ostende*", dans son article de dimanche 24 Mai, déprécie volontiers, je crois, les capacités d'un enfant de la ville d'Ostende.

Cette feuille prétend, que je m'étais reconnu incapable de donner le cours de piano, un signalant dans ma requête de 15 Mars dernier, que je ne pouvais enseigner cet instrument.

Ayant eu le malheur de perdre ma femme depuis, permettez moi de vous communiquer le passage de ma requête relatif à la question du piano :

"Ma femme, une des élèves les plus distinguées du célèbre
"pianiste Brassin, qui est reconnue du reste comme un
"professeur expérimenté à Bruxelles, donnerait le cours de
"piano d'une manière remarquable et à la complète
"satisfaction de la commission de l'académie.
"Elle professe depuis de longues années et a formé elle-même
"de brillants élèves, nous pourrions donc conjointements
"travailler au progrès de l'enseignement musical de la ville
"d'Ostende".

En insistant ainsi sur les capacités de ma femme, c'était dans le but de pouvoir m'occuper d'avantage d'autres branches à enseigner dans l'académie de musique.

Me juger incapable, serait par trop de mépris pour moi-même.

Je connais assez Monsieur Rinskopf pour avoir eu l'occasion de juger de ses capacités; quant à sa valeur au piano, je suis persuadé que nos connaissances se valent.

Il est hors de doute que, depuis des années, le temps m'a permis de me perfectionner dans cet instrument.

J'ajouterai encore comme preuve, qu'il ne me manque pas d'élèves de piano et surtout de musique de chambre avec piano et violon; les résultats obtenus me font le plus grand honneur, donnant ce genre d'enseignement dans les plus grandes familles.

Du reste, celui qui ne connaît pas le piano ne saurait donner des leçons de musique classique, ni faire des observations instructives à des élèves demoiselles déjà de force très sérieuse. Aussi, ce genre d'enseignement m'occupe journellement pendant plusieurs heures.

Il y a deux ans, on a nommé M. De Swert qui jouait fort peu de piano; pourtant ces Messieurs du comité administratif de l'académie jugèrent-ils alors qu'il ne fallait pas être grand virtuose au piano pour l'enseigner.

Pourquoi maintenant ont-ils écarté un enfant d'Ostende ?

Serait-ce une honte d'être le fils d'un pauvre pêcheur, et me reprocherait-on mon origine ? Dans ce cas, les prétextes sont faits pour s'en servir et il était aisé de briser toutes mes espérances.

Monsieur Gevaert ne partage pas du tout l'avis du conseil communal.

L'éminent et savant Directeur du conservatoire royal de Bruxelles n'a pas su cacher son étonnement, en apprenant la façon d'agir envers un des ses meilleurs élèves qu'il estime beaucoup.

Le choix d'un enfant d'Ostende, comme second chef d'orchestre aux grands concerts du Waux Hall, au Parc, à Bruxelles, donnés par l'orchestre du théâtre royal de la Monnaie, doit faire honneur, je crois, à ma ville natale. Ceci prouve suffisamment mes aptitudes et connaissances musicales connues de tout le monde.

Je serais pas trop long en relatant d'autres détails; en rompant le silence, je pose un acte de franchise en répondant aux allégations erronées de "L'Echo d'Ostende", car j'ose croire que l'enfant de ses oeuvres a aussi le droit de parler.

Je vous serais donc bien obligé, Monsieur le Rédacteur, si vous vouliez insérer cette lettre dans votre prochain numéro.

Je vous présente, entretemps, l'assurance de ma considération distinguée.

Edmond Lapon.

De katholieke pers bleef de zaak LAPON verder aanklagen. In hun nummer van 14 juni 1891 schreef ze dat de gemeenteraadsleden met opzet de conditio sine qua non van een goed pianospel hadden opgenomen ten einde over een voorwendsel te beschikken om LAPON te elimineren als kandidaat-directeur. Ook zijn bescheiden afkomst, als zoon van een visser, was volgens de krant één van de redenen om de componist te weren, terwijl dat juist tot eer strekt van Edmond LAPON. Veel beroemdheden konden bogen op hun voorname afkomst of familiebezit. LAPON echter niet, hij wist zich te bevestigen in het wereldje van beroemdheden uitsluitend door zijn genie, talent en werkiijver. Trouwens La Feuille d'Ostende wees erop dat het goed was eerst in eigen boezem te kijken, daar meer dan één raadslid zelfs niet eens afstamde van een fatsoenlijke vissersfamilie, maar van gewoon dienstpersoneel. En nu zijn het juist die mensen die het genie en talent van onze stadsgenoot miskennen.

Amper vier dagen later, op 18 juni 1891, moet raadslid MICHENS het ontgelden. La Feuille d'Ostende vond het pijnlijk te moeten vaststellen dat MICHENS met geen woord repte over de onaanvaardbare benoemingsprocedure gevoerd door die "kliek", terwijl hij ooit volgende bemoedigende woorden uitsprak toen LAPON in 1887 laureaat werd van de "Prix de Rome" :

**"Le succès brillant obtenu par M. Lapon est de nature à
"encourager les jeunes concitoyens qui voudraient embrasser
"la carrière artistique". (35)**

Op 9 juli 1891 komt La Feuille d'Ostende voor een laatste maal terug op de zaak LAPON naar aanleiding van het optreden van RINSKOPF als assistent-orkestleider. Dat was blijkbaar een nieuw gegeven en tevens een bewijs - althans voor die krant - dat die noodzakelijke kennis van het pianospel larie was en enkel werd opgelegd om de Gentenaar te favoriseren. LAPON werd niet benoemd omdat hij zogezegd het pianospel niet beheerste, terwijl RINSKOPF wel benoemd werd echter niet voor zijn pianospel maar in eerste instantie als orkestleider, terwijl LAPON hem op gebied van orkestleiding ver overtrof.

Wat moeten en kunnen wij nu uiteindelijk opmaken uit die perspolemieken van 1888 en 1891 ?

Ik meen met zekerheid te mogen stellen dat er eigenlijk door niemand werd getwijfeld aan de werkiijver, wilskracht en musicale virtuositeit van Edmond LAPON, maar dat hij niet door iedereen, in casu het liberale Stadsbestuur, geliefd was, in die zin dat er een te grote kloof was tussen zijn herkomst en het milieu waar hij zich als directeur en orkestleider van het Kursaal moest begeven. Als volksjongen wist hij zich wellicht

onvoldoende te integreren in de toenmalige wereld van de Oostendse bourgeoisie. Op de vraag of dat bewust of onbewust was, blijf ik het antwoord schuldig want ik beschik over te weinig gegevens om de persoon LAPON te typeren. Verder onderzoek zou hierop een antwoord kunnen geven. Edmond LAPON paste wellicht niet in die hogere, mondaine kringen van de Koningin der Badsteden. Presence werd toen minstens even belangrijk geacht als de artistieke verworvenheid en zij die in 1888 en 1891 meedongen voor het ambt van directeur/orkestleider moeten een veel betere presence hebben gehad dan onze vissersjongen.

Het lang aanslepen van deze pennetwist, meen ik, mag worden ingebracht als argument dat de katholieke pers het eerlijk meende met LAPON, alhoewel het politiek aspect zeker niet uit het oog mag worden verloren. Ongetwijfeld heeft de katholieke pers dit voorval met beide handen gretig aangepakt om het liberale beleid van onze Stad Oostende aan te klagen. Maar indien dit niet gepaard ging met een zekere oprechtheid ten aanzien van de componist, denk ik niet dat de pers gedurende bijna vijf maanden op dat been zou knauwen.

Hoe dan ook die aanslepende pennetwist veranderde niets aan de situatie want LAPON werd nooit directeur van onze Muziek-academie. Die miskenningen maakten van LAPON enigszins een verbitterd man.

Door toedoen van de heer GEVAERT, directeur van het Brusselse Koninklijk Conservatorium, werd LAPON er leraar. Hij verzorgde er de hogere studierichting, waar hij de leerlingen verder voorbereidde en bekwaamde voor een latere carrière bij het symfonisch orkest of het orkest van de opera.

Diepgaande studie van de harmonieleer met passende toepassingen; analyse van moeilijke fragmenten uit opera's en symfonische werken en muzikale geluidsleer werd er door onze volksjongen gedoceerd.

Uit volgende passage :

"... la commission administrative de l'établissement en
"créant cette classe visait comme titulaire Monsieur Lapon,
"estimant qu'on ne pouvait faire un choix plus précieux,
"qu'en la personne de notre honorable concitoyen, dont
"les connaissances musicales étaient supérieurement
"reconnues". (36)

is het niet duidelijk op te maken of de directie van het Brussels conservatorium die hogere klas nu speciaal heeft opgericht voor Edmond LAPON, als een soort compensatie voor zijn opgelopen ontgoochelingen in Oostende of als ze werd opgericht los van dit gebeuren. Dat eerste sluit ik niet uit daar hij blijkbaar goede relaties onderhield met directeur GEVAERT.

Wat de juiste toedracht nu ook moge geweest zijn, het feit dat onze stadsgenoot de leerlingen uit de hogere klas onderrichtte, bewijst nogmaals dat hij een zeer begaafd musicus was.

Tevens was LAPON ook dirigent van het orkest van het gekende Brusselse etablissement Waux-Hall, en doceerde hij ook aan het Conservatorium van Gent.

Edmond LAPON overleed rond 19 oktober 1901 (37) in een niet nader bepaalde krankzinnigeninrichting ergens in Vlaanderen. Hij was amper 43 jaar oud.

Sedert enkele jaren vertoonde de toondichter reeds duidelijke symptomen van grootheidswaan. Zo beweerde hij van zichzelf dat hij veel knapper was dan de meeste grote musici. Ooit kocht hij in Brussel eens voor enkele honderden franken diverse koopwaar, waarbij hij zich liet doorgaan voor een miljonair. Zijn ziekte nam steeds maar ergere vormen aan tot hij plots werd getroffen door een totale verstandsverbijstering. Eind 1900 ofwel begin 1901 (38) werd hij opgenomen in een krankzinnigeninstelling, waar hij zou verblijven tot aan zijn dood.

Daags vóór zijn overlijden kreeg Edmond LAPON nog bezoek van twee oud collega's van het Conservatorium. Zij getuigden :

**"Il marchait à grands pas dans le jardin et son exaltation
"côtoyait la fureur". (39)**

De volgende morgen trof men Edmond LAPON levenloos aan in zijn bed. Hij overleed aan een hersenbloeding.

Prompt raakte Edmond LAPON's muziek in de vergeethoek. Met de oprichting van het "LAPON-herdenkingscomité" kwam de musicus en zijn oeuvre opnieuw even kortstondig in de belangstelling.

In 1922 besliste het Stadsbestuur om een straat, gelegen nabij Petit Paris, naar hem te noemen. De Renbaanlaan, een straat daterend van 1888, werd omgedoopt tot Edmond Laponstraat.

(34) Uit L'Echo d'Ostende, jg. 27, nr. 42, 24.05.1891, pag. 1.

(35) Uit Bulletin Communal de la Ville d'Ostende, nr. 21, 20.09.1887, pag. 259.

(36) Uit La Feuille d'Ostende, jg. 77, nr. 8206, 19.09.1895, pag. 2

(37) In De Zeewacht, jg. 33, nr. 38, 17.09.1927, pag. 1 wordt verkeerdelijk 26 juli 1901 als sterfdatum opgegeven.

(38) Voortgaande op de persberichten vermoed ik dat de componist waarschijnlijk in de loop van de eerste week van Januari 1901 werd opgenomen.

(39) Uit L'Echo d'Ostende, jg. 38, nr. 118, 20.10.1901, pag. 3.

BIBLIOGRAFISCHE BRONNEN :

- Archief stedelijke groendienst.
- Bulletin Communal de la Ville d'Ostende, Mémoire Historique, nr. 10, 08.11.1875, pag. 70 (agendapunt 11).
- Bulletin Communal de la Ville d'Ostende, Mémoire Historique, nr. 8, 18.04.1876, pag. 48 (art. 124).
- Bulletin Communal de la Ville d'Ostende, Mémoire Historique, nr. 6, 15.05.1877, pag. 70 (art. 124).
- Bulletin Communal de la Ville d'Ostende, Mémoire Historique, nr. 13, 18.10.1878, pag. 95 (art. 135).
- Bulletin Communal de la Ville d'Ostende, Mémoire Historique, nr. 7, 11.06.1879, pag. 88 (art. 132).
- Bulletin Communal de la Ville d'Ostende, Mémoire Historique, nr. 6, 05.05.1880, pag. 60 (art. 135).
- Bulletin Communal de la Ville d'Ostende, nr. 21, 20.09.1887, pag. 259.
- Bulletin Communal de la Ville d'Ostende, nr. 23, 20.11.1888, pag. 392-394.
- De Duinengalm, jg. 45, nr. 45, 05.11.1920, pag. 2.
- De Duinengalm, jg. 45, nr. 46, 12.11.1920, pag. 2.
- De Duinengalm, jg. 45, nr. 48, 26.11.1920, pag. 2.
- De Duinengalm, jg. 45, nr. 53, 31.12.1920, pag. 2.
- De Duinengalm, jg. 46, nr. 2, 21.01.1921, pag. 2.
- De Duinengalm, jg. 46, nr. 4, 28.01.1921, pag. 2.
- De Duinengalm, jg. 46, nr. 6, 11.02.1921, pag. 2.
- De Duinengalm, jg. 46, nr. 14, 08.04.1921, pag. 2.
- De Duinengalm, jg. 46, nr. 16, 22.04.1921, pag. 2.
- De Duinengalm, jg. 46, nr. 32, 12.08.1921, pag. 2.
- De Duinengalm, jg. 48, nr. 27, 07.07.1922, pag. 2.
- De Duinengalm, jg. 48, nr. 28, 14.07.1922, pag. 2.
- De Duinengalm, jg. 48, nr. 40, 06.10.1922, pag. 2.
- De Duinengalm, jg. 48, nr. 43, 27.10.1922, pag. 2.
- De Duinengalm, jg. 48, nr. 45, 10.11.1922, pag. 2.
- De Duinengalm, jg. 48, nr. 48, 01.12.1922, pag. 1.
- De Duinengalm, jg. 48, nr. 51, 22.12.1922, pag. 2.
- De Zeewacht, jg. 28, nr. 48, 02.12.1922, pag. 1.
- De Zeewacht, jg. 33, nr. 19, 07.05.1927, pag. 2.
- De Zeewacht, jg. 33, nr. 24, 11.06.1927, pag. 2.
- De Zeewacht, jg. 33, nr. 33, 13.08.1927, pag. 2.
- De Zeewacht, jg. 33, nr. 36, 03.09.1927, pag. 1.
- De Zeewacht, jg. 33, nr. 37, 10.09.1927, pag. 3.
- De Zeewacht, jg. 33, nr. 38, 17.09.1927, pag. 1.
- De Zeewacht, jg. 33, nr. 39, 24.09.1927, pag. 1.
- De Zeewacht, jg. 44, nr. 49, 03.12.1938, pag. 11.
- HOSTYN, Norbert, Oostendse muziekgeschiedenis XXI, in De Plate, jg. 11, nr. 10, 1982, pag. 161-162.
- HOSTYN, Norbert, Monumenten, beelden en gedenkplaten te Oostende XVII: her memoriaal Lapon in het Muziekconservatorium - Romestraat, in De Plate, jg. 13, nr. 14, 1984, pag. 88.
- HOSTYN, Norbert, Beeldhouwer Oscar De Clerck 1892-1968. Kunstschilder Jan De Clerck 1881-1962. tentoonstellingscatalogus 1992.
- Journal de la Côte, jg. 2, nr. 37, 08.05.1927, pag. 2.
- Journal de la Côte, jg. 2, nr. 47, 12.05.1927, pag. 2.
- Journal de la Côte, jg. 2, nr. 65, 13.08.1927, pag. 4.
- Journal de la Côte, jg. 2, nr. 66, 16.08.1927, pag. 2.
- Journal de la Côte, jg. 2, nr. 69, 27.08.1927, pag. 2.
- Journal de la Côte, jg. 2, nr. 72, 06.06.1927, pag. 2.
- Journal de la Côte, jg. 2, nr. 75, 17.09.1927, pag. 2 en 3.
- Journal de la Côte, jg. 2, nr. 76, 20.09.1927, pag. 1.
- Journal de la Côte, jg. 2, nr. 77, 24.09.1927, pag. 2.
- KLAUSING, Jef, Het groot Oostendsch Liedboek; liedjes en deuntjes van, uit en over Oostende, Aartrijke, 1991, pag. 527-528.
- La Feuille d'Ostende, jg. 70, nr. 5771, 22.07.1888, pag. 3.
- La Feuille d'Ostende, jg. 70, nr. 5780, 23.09.1888, pag. 1.
- La Feuille d'Ostende, jg. 70, nr. 5787, 11.11.1888, pag. 2.
- La Feuille d'Ostende, jg. 70, nr. 5789, 25.11.1888, pag. 2.
- La Feuille d'Ostende, jg. 70, nr. 5790, 02.12.1888, pag. 1-2.
- La Feuille d'Ostende, jg. 72, nr. 5881, 17.08.1890, pag. 2.
- La Feuille d'Ostende, jg. 73, nr. 5942, 26.03.1891, pag. 2.
- La Feuille d'Ostende, jg. 73, nr. 5953, 03.05.1891, pag. 1-2.
- La Feuille d'Ostende, jg. 73, nr. 5957, 17.05.1891, pag. 1.
- La Feuille d'Ostende, jg. 73, nr. 5963, 07.06.1891, pag. 2.
- La Feuille d'Ostende, jg. 73, nr. 5965, 14.06.1891, pag. 2.
- La Feuille d'Ostende, jg. 73, nr. 5966, 18.06.1891, pag. 1.
- La Feuille d'Ostende, jg. 73, nr. 5972, 09.07.1891, pag. 1.
- La Feuille d'Ostende, jg. 77, nr. 8206, 19.09.1895, pag. 2.
- La Saison d'Ostende, jg. 11, nr. 14, 22.07.1888, pag. 1-2.
- La Saison d'Ostende, jg. 11, nr. 15, 24.07.1888, pag. 1.
- Le Carillon, jg. 6, nr. 158, 19-20.10.1901, pag. 2.
- Le Carillon, jg. 25, nr. 88, 03.11.1920, pag. 3.
- Le Carillon, jg. 25, nr. 89, 07.11.1920, pag. 3.
- Le Carillon, jg. 25, nr. 91, 14.11.1920, pag. 3.
- Le Carillon, jg. 25, nr. 92, 17.11.1920, pag. 3.
- Le Carillon, jg. 25, nr. 94, 24.11.1920, pag. 2.
- Le Carillon, jg. 25, nr. 95, 28.11.1920, pag. 2.
- Le Carillon, jg. 25, nr. 96, 01.12.1920, pag. 2.
- Le Carillon, jg. 26, nr. 28, 06.04.1921, pag. 2.
- Le Carillon, jg. 26, nr. 31, 13.04.1921, pag. 2.
- Le Carillon, jg. 26, nr. 32, 17.04.1921, pag. 3.
- Le Carillon, jg. 26, nr. 34, 20.04.1921, pag. 2.
- Le Carillon, jg. 26, nr. 54, 25.06.1921, pag. 4.
- Le Carillon, jg. 26, nr. 55, 29.06.1921, pag. 2.
- Le Carillon, jg. 26, nr. 67, 10.08.1921, pag. 4.
- Le Carillon, jg. 26, nr. 108, 31.12.1921, pag. 4.
- Le Carillon, jg. 28, nr. 12, 10.02.1923, pag. 3.
- Le Carillon, jg. 28, nr. 47, 13.06.1923, pag. 2.
- Le Carillon, jg. 28, nr. 113, 21.12.1923, pag. 3.
- Le Carillon, jg. 30, nr. 22, 26.01.1925, pag. 2.
- Le Carillon, jg. 30, nr. 46, 23.02.1925, pag. 2.
- Le Carillon, jg. 30, nr. 68, 20.03.1925, pag. 2.
- Le Carillon, jg. 30, nr. 82, 06.04.1925, pag. 2.
- L'Echo d'Ostende, jg. 14, nr. 1463, 24.10.1878, pag. 2.
- L'Echo d'Ostende, jg. 23, nr. 74, 15.09.1887, pag. 3.
- L'Echo d'Ostende, jg. 23, nr. 75, 18.09.1887, pag. 3.
- L'Echo d'Ostende, jg. 23, nr. 77, 25.09.1887, pag. 1.
- L'Echo d'Ostende, jg. 24, nr. 56, 22.07.1888, pag. 2-3.
- L'Echo d'Ostende, jg. 24, nr. 57, 26.07.1888, pag. 2.
- L'Echo d'Ostende, jg. 24, nr. 58, 29.07.1888, pag. 2.
- L'Echo d'Ostende, jg. 24, nr. 91, 25.11.1888, pag. 2.
- L'Echo d'Ostende, jg. 27, nr. 42, 24.05.1891, pag. 1.
- L'Echo d'Ostende, jg. 38, nr. 4, 10.01.1901, pag. 3.
- L'Echo d'Ostende, jg. 38, nr. 118, 20.10.1901, pag. 2.
- L'Echo d'Ostende, jg. 59, nr. 50, 6-7.11.1920, pag. 2.
- L'Echo d'Ostende, jg. 59, nr. 52, 20-21.11.1920, pag. 2.
- L'Echo d'Ostende, jg. 60, nr. 4, 22-23.01.1921, pag. 2.
- L'Echo d'Ostende, jg. 61, nr. 91, 25.11.1922, pag. 2.
- L'Echo d'Ostende, jg. 64, nr. 8, 28.01.1925, pag. 4.
- L'Echo d'Ostende, jg. 64, nr. 15, 21.02.1925, pag. 4.
- L'Echo d'Ostende, jg. 64, nr. 24, 25.03.1925, pag. 3.
- L'Echo d'Ostende, jg. 64, nr. 28, 08.04.1925, pag. 4.
- L'Echo d'Ostende, jg. 66, nr. 47, 11.06.1929, pag. 2.
- L'Echo d'Ostende, jg. 66, nr. 65, 13.08.1927, pag. 2.
- L'Echo d'Ostende, jg. 66, nr. 71, 07.09.1927, pag. 2.
- L'Echo d'Ostende, jg. 66, nr. 55, 21.07.1927, pag. 1.
- LOONTIENS, Carlo, Guide du touriste. Ostende monumentale et pittoresque. Les monuments et les édifices remarquables d'Ostende ainsi que de l'arrondissement, Tome 1, Oostende, z.j., pag. 244-245.
- Table décennale des actes de naissance de la commune d'Ostende de 1er janvier 1851 au 31 décembre 1860.
- VAN BRANTEGHEM, Luc, Eeuwfeest van het Conservatorium van Oostende. Muziekfestival en internationale wedstrijd voor zang en klavier. 13-28 augustus 1949. (programmaboekje)
- VILAIN, Omer, Langs de Oostendse kateien, Oostende, 1974, pag.25.

Prijsvraag : oplossing & nieuwe

KEN UW STAD

PRIJSVRAAG 2

Naast een "eerste steen" vind je in en op een aantal gebouwen ook een gedenksteen die herinnert aan de officiële INHULDIGING.

Vraag : geef de volledige datum van de inhuldiging van volgende gebouwen (dag, maand, jaar).

1. Thermae Palace Hotel (voorheen Thermaal Instituut)
2. Casino-Kursaal
3. Stedelijk Feest- en Cultuurpaleis
4. K.T.A. Leopold III laan (voorheen SHTIO)
5. Luchthavengbouw
6. Henri Serruysziekenhuis
7. Rustoord "De Boarebreker"
8. Stedelijk Zwembad
9. Toerismebureau Monacoplein

OPLOSSING PRIJSVRAAG 1

"EERSTESTEENLEGGING"

1. Peperbusse of Sint-Pieterstoren	20.07.1478
2. St.-Petrus- en Pauluskerk	05.08.1901
3. Voormalige Staatsmarineschool	23.05.1931
4. Gerechtsgebouw	11.09.1938
5. Stedelijk Feest- en Cultuurpaleis	13.02.1956
6. Stadhuis	08.09.1956
7. K.T.A. Leopold III laan	10.11.1956
8. Henri Serruysziekenhuis	14.05.1961
9. Rustoord "De Boarebreker"	02.10.1968
10. Gemeentehuis Zandvoorde	07.09.1959
11. Vesaliusinstituut (HRIPB)	28.03.1977
12. Wooncomplex Visserskwartier	19.05.1987
13. Tramstation "De Lijn"	28.04.1989

.....en de winnaar is.....LUC DUPON (Leffinge) !

Leopold II urbanist van Oostende

Dirk Belrens

De "LEOPOLD II - URBANIST" - tentoonstelling is gelanceerd !
We hopen dat ze veel belangstelling kent op haar middellange vlucht tot eind september 1995.

De elektronische veegmachine had pas de laatste verfspatjes en zweetdruppels weggepoetst of daar zwaaiden de deuren al open voor de vernissage-genodigden : zaterdag 27 mei, aangekondigd in lokale en nationale bladen.

Gastheer, Schepen van Cultuur, Kris Lambert straalde, wees op de geniale visie van Leopold II maar ook op de soms schrijnende sociale gevolgen.

Ronny Gobyn, de bezielde commissaris van de tentoonstelling, die zijn sporen o.a. verdiende met de succesvolle ASLK-tentoonstellingen over de jaren '50 en '30, leidde rond. Ruime persaanwezigheid, vertegenwoordigers van het Hof, de Koninklijke Musea en Archieven, de Franse Republiek, bruikleengevers en le tout Oostende.

Na 19 uur , onverwacht, Prins Laurent en twee raadgevers meldden zich. Ze werden "opgevangen" door leidinggevend coördinator Martine Meire, die nog aan het nakaarten was.

Weinig volk op de horeca- en transportavond, heel veel volk in het "Grand Café" (uitbating de SAVARIN) in de rechtervleugel van de Venetiaanse Gaanderijen voor de heel deskundige en erg technische lezing van prof. dr. ir. Piet Lombaerde. Op 28 september 1989 gaf ie nog een voordracht voor "De Plate" over "Oostende als vestingsstad in de periode 1575 - 1865 (= troonsbestijging Leopold II)". De heer Lombaerde doet nu opzoekingswerk in Turijnse archieven waar ook een en ander over Oostende bewaard is gebleven.

Dit initiatief van het Oostendse stadsbestuur (aanzet onder vorige legislatuur) werd uitgewerkt door de Cultuurdienst o.l.v. Martine Meire; het secretariaat werd/wordt ter harte genomen door Arlette Beullens. Luc Derycke, Frank Vanhaecke en Ronny Gobyn tekenden voor het concept van de tentoonstelling die geproduceerd werd door La Chambre BVBA Brussel, die ook instond voor de catalogus : Piet Lombaerde, m.m.v. Ronny Gobyn, LEOPOLD II koning-bouwheer, te koop aan de balie tegen 980 BEF (later 1250 BEF !).

De opbouw (ruwbouw, afwerking & schildering) is een pracht-realisatie van de Stedelijke Werkhuizen (o.l.v. Fernand Vantroyen) en de Dienst Stadsgebouwen (o.l.v. Pierre Michiels) van de stad Oostende.

Gidsen van de Oostendse Gidsenkring "Lange Nelle" verzorgen de rondleidingen. Ter gelegenheid van de tentoonstelling werd de bekende Leopold II-wandeling aangepast met als resultaat 3 wandelingen :

1. Koning Leopold II-wandeling nr. 1 : PARKEN

vertrek/aankomst : Ven. Gaanderijen of M.H.-park
duur : 1.30 uur - voor groepen van max. 25 personen
bezienswaardigheden : Ven. Gaanderijen, Kon. Villa, ruitmonument Leopold II, Kon. Galerijen, Thermae Palace Hotel, Wellington hippodroom, tram, enkele belle epoque - huizen, taverne Châtelet, kruispunt Petit-Paris, squares, Noorse stallingen, beelden oud postgebouw, St.-Sebastiaansgilde, M.H.-park....

Le Roi des Belges sur la digue d'Ostende

Le Roi des Belges

2. Koning Leopold II-wandeling nr. 2 : CENTRUM

vertrek/aankomst : Ven. Gaanderijen of St.- P & P-kerk
duur : 1.30 uur - voor groepen van max. 25 personen
bezienswaardigheden : Ven. Gaanderijen, Kon. Villa,
Kon. Galerijen, Villa Maritza en andere belle epoque-
villa's, Leopold I-monument, Leopoldpark, Leopold II-
laan, Beernaertmonument, Gevelrij Ch. Pil in
A. Buylstraat, kiosk Wapenplein, Huize Louise-Marie,
1905-villa St.-Franciscusstraat, St.-Petrus & Pauluskerk.

3. KONINKLIJKE KROEFELWANDELING LEOPOLD II : ** NIEUW **

Een ongeveer 4 uur durende avondwandeling tussen
zeedijk en Maria-Hendrikapark voor een groep van
max. 25 personen. Via de gids leert u koning Leopold II
als stedebouwer (parken, (ring)lanen, monumenten
en gebouwen) van Oostende kennen. Onderweg wordt om
het gezellig te houden halt gehouden in een aantal
"zaken" voor een natje en een droogje. Hoe uitgebreid
die zijn, kan vooraf besproken worden.
Voor wie het niet weten mocht : "kroefel" is een
samentrekking van "kroeg" en "smoefel".

Inlichtingen op tel.nrs. (059) 80.78.10 of 26.76.31

DE TENTOONSTELLING

werd opgebouwd rond de verwezenlijkingen in de nationale
hoofdstad BRUSSEL en de zomerhoofdstad OOSTENDE.

1. De bezoeker wordt in de ruimte links van de balie
"opgewarmd" voor wat komen zal :

eerst een BLIKVANGER (1)

In 1909 gaf Leopold II (1835 - 1909) de Duitse
stedebouwkundige Joseph Stübben de geheime opdracht
om de eigenaars van de duinen over heel de kust in
kaart te brengen en aankoopvoorstellen te doen.
De tien stafkaarten met rapport illustreren dit.
Helaas, de koning stierf te vroeg om dit duinen-
decreet avant-la-lettre te realiseren.

verder

- (2) niet-gerealiseerde plannen voor kon. galerijen (Maquet)
- (3) n-g. plan voor paleis in Normandische stijl
op de oosteroever (Marcel, 1902)
- (4) vooraanzicht Palais des Thermes (1928), een late erfenis
van Leopold II, eerst in het stadscentrum, vervolgens
in het Leopoldpark gepland. Gebouwd waar het nu staat
en ingehuldigd in juni 1933.
- (5) Brussel : schets zaal van kon. paleis
- (6) Brussel : project Koekelbergpark (Barillet, chef
groendienst Parijs, 1868)
- (7) Brussel : perspectieftek. van Jubelparkcomplex
(Ch. Girault, 1908)
- (8) Kort video-overzicht van de verwezenlijkingen
- (9) Driewieler Leopold II (Legermuseum)

daarna

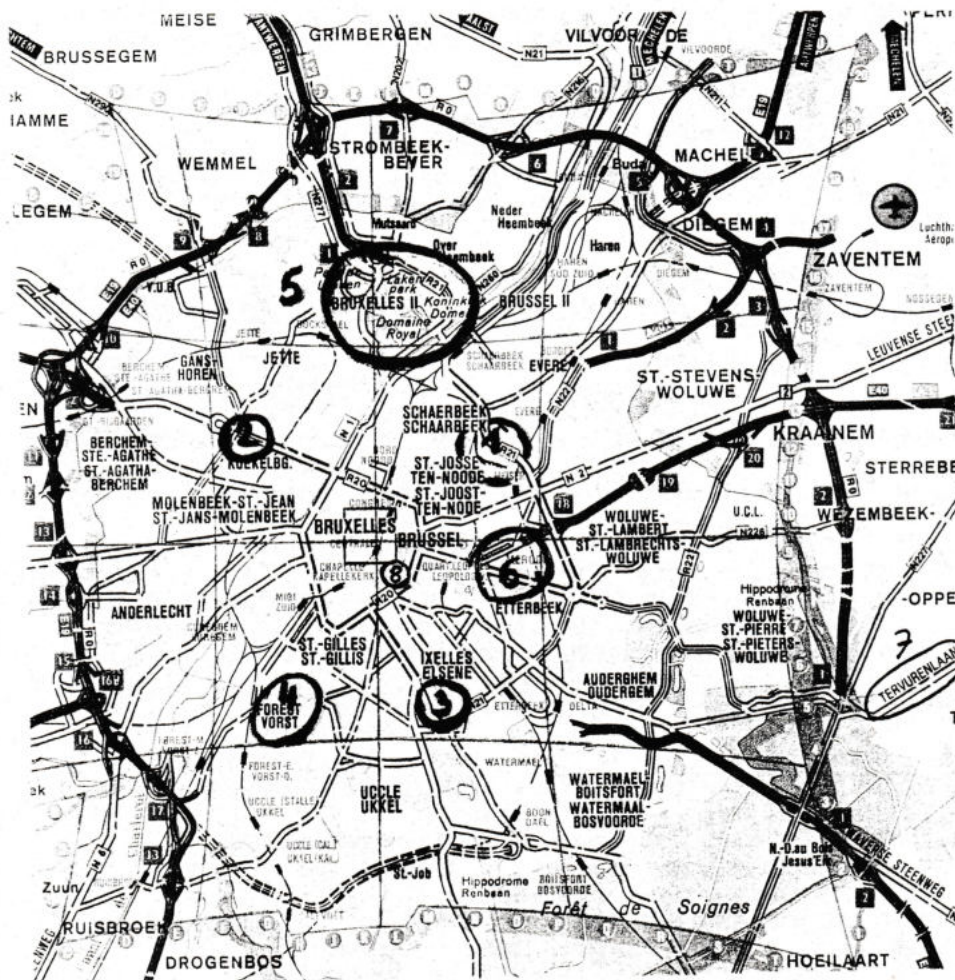
volgen de verschillende thema's m.b.t. BRUSSEL

2. De BRUSSELSE PARKEN

Basisplan : algemeen stedenbouwkundig aanlegplan van Victor Besme, inspecteur der wegen, voor de Brusselse agglomeratie (1862 en veel herwerkt) zonder met de admin. grenzen rekening te houden.

- plan Josaphatpark (zie 1 op kaartje) in Schaarbeek
- plan Koekelbergpark (zie 2 op kaartje)
- plan terrein tussen Louisalaan en vijvers van Elsene (zie 3 op kaartje)
- plan omgeving park van Vorst en St.-Gillis (zie 4)
- algemene plannen van Laken en omgeving (zie 5)

3. KONINKLIJK PALEIS BRUSSEL : verbouwing, binneninrichting (8)
4. TRIOMFBOOG JUBELPARK : ontwerpen 1880/1905 + realisaties (6)
5. TERVURENLAAN : verbinding met Jupelpark, functionele stroken (7)
6. TERVUREN : heel wat niet uitgevoerde ontwerpen van Girault, toch realisatie Museum voor Midden-Afrika
7. PALEIS VAN LAKEN : serres, verbouwingen, interieur
8. JAPANSE TOREN & CHINEES PAVILJOEN
9. CENTRUM : Kunstberg, Musea, omgeving Congresskolom, Naamse P.

10 "PAVILJOEN OOSTENDE "

- 1) toestand voor 1865 :
(Leopold II wordt koning op 17.12.1865)
overzichtskaarten, litho's oud-Oostende, badleven..
- 2) eerste kon. paleis (Leopold I) :
ontwerp 1834 van Oostendenaar Tilman Suys (niet-g.)
- 3) verkoop gronden na afbraak stadswallen
- 4) verkaveling Mariakerke, Royal Palace Hotel :
project kol. North
- 5) Casino-kursaal
- 6) koninklijk chalet : ontwerpen, ook van omgeving
- 7) Ven. Gaanderijen
- 8) Maria-Hendrikapark : ontwerpen & realisaties + ringlaan
- 9) Koninginnelaan & squares
- 10) Kon. domein Raversijde
- 11) Bebassing Duinen tussen Oostende & Blankenberge
- 12) Plan volkspark 360 ha tussen Stene & Snaaskerke
- 13) Golfterrein tussen Oostende & Den Haan
- 14) Koninklijke Stallingen : 3 plannen, Noorse gerealiseerd
- 15) Hippodroom (schuifdak) en Stadsschouwburg
- 16) Strook tussen Chaletstraat - Wellingtonstraat -
Sportstraat & Kon. Galerijen (niet-g.) : paleis
in Ital. stijl, arcade, theater, officierenclub,
Sted. Museum, Museum landbouw, circus, paardestallen, enz.

niet opgenomen in de tentoonstelling (de samenstellers moesten een keuze maken) :

St.-Petrus & Pauluskerk, Postgebouw, haveninstallaties,
bruggencomplex De Smet De Nayer, enz...

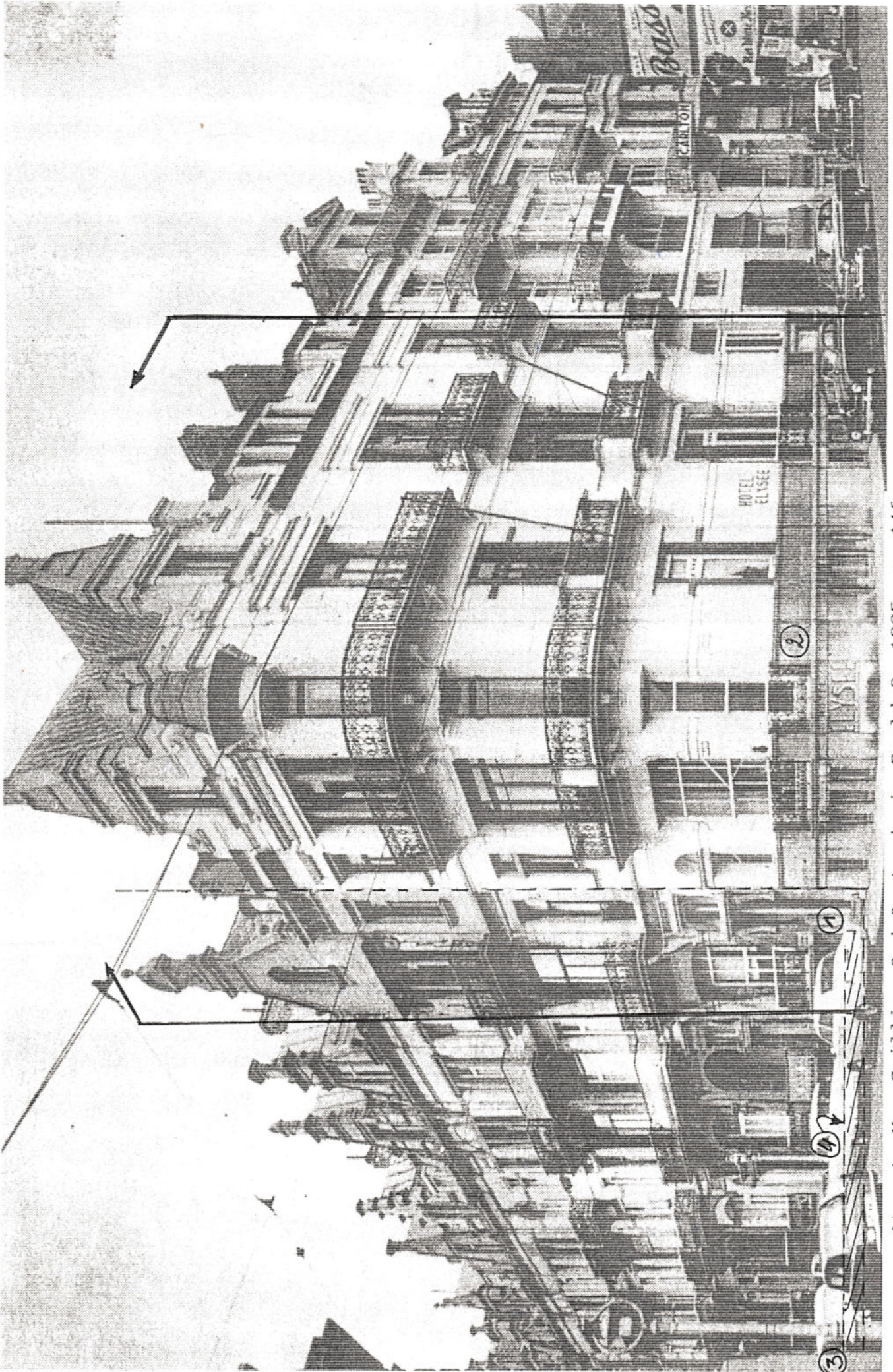
EEN GEHEIM ONTSLUIERD.....DE GEHEIME GANG WAS ER....

Het betrouwbaarste werk over Leopold II (°1835 - + 1909) en Blanche Delacroix (°1883 - + 1948) die mekaar begin 1901 in Parijs ontmoetten, is dat van LEO VAN AUDENHAEGHEN, BARONES de VAUGHAN, de liefde van Leopold II, Reinaert uitg., Het Volk, Gent, 1985, weliswaar zonder bronnenopgave, maar met weerlegging van wat in vroegere publicaties als fout (door velen overgenomen) en sensatiezucht bevonden werd.

In een intiem kabinet op de tentoonstelling vindt de bezoeker de plattegrond en doorsnede (1902) van de tunnel (nr. 4 op foto) die vanuit de wandelgalerij (Ven. G.nr. 3), juist naast de hoektoren, onder de Parijsstraat door naar de kelder van villa Caroline (zie nr. 1 op foto p. 57) liep. Op dat plan staat in potlood bijgeschreven (Frans) : vernietigd bij de troonsbestijging van Koning Albert (I). De tunnel was 1,5 m breed en 2,4 m hoog en kon aan de kant van de villa door een hek afgesloten worden.

De koning had de gronden (oude oesterput Royon) aan de villakant van de Parijsstraat na lang aandringen van Michel Halewyck kunnen kopen op 15.1.1895 voor 610.000 fr. In 1898 was de put opgedoekt en liet de koning plannen maken voor een square (Oostends Oesterboek, 1978, p.43) Heeft Leopold II zijn plannen aangepast en er villa's laten optrekken? Dat moet nog onderzocht worden.

Feit is dat hoekvilla "Les Iris" (nr. 2 op foto) op 06.05.1908 door Blanche Delacroix wordt aangekocht voor het (dure!) prijsje van 87.050 fr. Twee dagen later is het ontwerp van Georges Hobé, een art nouveau-architect, om villa Caroline en Les Iris tot één woning om te bouwen, klaar. Het kan in hogergenoemd kabinet op de tentoonstelling bewonderd worden. Villa Caroline werd pas haar eigendom op 23.01.1909..... (wordt vervolgd)

uit : A. Van Caille, Oud Oostende in Beeld 2, 1985, p. 146

Uit het leven gegrepen : zakgeld

Omer Simoons

Als onze Waalse jonge vriendjes 's morgens het Aquarium en een RMT-car-ferry (als noodoplossing omdat onze "Mercator" een opknapbeurt kreeg) komen bezoeken, zorgen wij, Oostendse gidsen, er steeds voor dat zij om 10 uur de afvaart van de jumbo-ferry "Prins Filip" kunnen bewonderen. Dit gebeurt dan liefst nabij het staketsel, want hoe dichterbij, hoe indrukwekkender natuurlijk.

Zo stond ik daar eens in maart 1995, omringd door een groepje kinderen tussen acht en tien jaar. Om hen een onuitwisbare herinnering mee te geven, vertelde ik, als afronding van enkele technische gegevens, erbij dat de bouw van de "Prins Filip" de bagatel van vier miljard gekost heeft aan de Belgische Staat. Een bengel van ongeveer negen jaar vroeg mij : "Un milliard, ça fait combien de billets de mille francs, Monsieur?". Toen ik "Un million" antwoordde, zuchtte hij, "Je ne recevrai jamais tant d'argent de poche!". Onwillekeurig stelde ik toen de indiscrete vraag hoeveel zakgeld hij iedere week wel kreeg van zijn ouders. Toen sloeg hij mij knock-out met de mededeling : "Eh bien, mille francs!". De gids stond daar, volledig uitgeteld, want hij mijmerde over zijn eigen jeugd.

Als kleuter of peuter kan ik mij niet herinneren ooit "een zondag" ontvangen te hebben. Op de hoek van de Gistelsesteenweg en de vroegere Arsenaalstraat (Meiboom), stond destijds een kruidenierswinkeltje, geëxploiteerd door "Magriet-de-Brugsche". In de zomermaanden juli en augustus verkocht zij er door haar zelf gefabriceerde, hemelse "crème à la glace". In de loop van die twee maanden werd mijn vader of moeder geregeld aangemaand om de schuld te vereffenen van hun jongste telg. Deze had weer een paar "témelasjes" (dat Franse woord was te moeilijk om uit te spreken) besteld, met de belofte : "Matiet, ma of pa wel betalen...."

Vanaf mijn eerste communie kreeg ik 's zondags één frank. Tien maanden per jaar werd die frank in een spaarpotje gestopt, en kwam later op mijn spaarboekje terecht. Maar, in juli en augustus was de verleiding te onweerstaanbaar. Nu moet u weten dat "Brugsche Magriet" haar "délicatesse", die uitsluitend uit vanille-ijs bestond, à 0,25 fr. per "cornet" of 0,30 fr. voor een "galetje" verkocht. Cornets waren toen meestal bestemd voor kinderen en de galets voor volwassenen. Dit betekende dat ik mij vier keer per week één cornet kon permitteren : een ongelofelijke luxe in mijn ogen. Toen in 1940 WO II uitbrak, werd ik bijna dertien jaar, en was dat sprookje "vorüber!".

Mijn jeugdroom is altijd geweest : visser worden. Maar daar stelde mijn vader zijn veto tegen : "Want," zo orakelde hij "dat is de slechtste stiel die er bestaat, nog slechter dan stoker!". (Dat was hij zelf "aan den ijzerenweg").

Ingevolge oorlogs- en familiale omstandigheden werd ook mijn tweede wens niet vervuld : "facteur" worden...

Formidabel tegen mijn goesting begon ik dan maar na het lager, aan het middelbaar onderwijs. Doch nu stelde ik een tegeneis aan mijn ouders : "Zolang ik niet werk en zelf geld verdien, weiger ik ook maar één enkele frank zakgeld!". Mijn pa orakelde voor de tweede keer : "Jij domme, koppige ezel! Daar zal je later spijt van krijgen!". Ik moet eerlijk bekennen dat die spijt nog altijd op komst is...

Toen ik op negentienjarige ouderdom in stadsdienst trad, gaf moeder mij meteen het enorme bedrag van honderd frank als "zondag". Daarmee kon ik reeds een stapje in de wereld zetten...

Een jaar later werd ik soldaat, en toen kwam mijn soldij in de plaats van dit zakgeld. Het leger was echter op 15 september 1947 nog altijd op oorlogsvoet, en gedurende de eerste zes maanden van mijn militaire loopbaan, streek ik één enkele frank (je leest goed : "één", geen tikfout!) soldij op per dag. Na zes maanden werd het leger weer op vredesvoet geschoeid, en kregen wij meteen een opslag tot "tien" frank per dag. Gedurende dit jaar weigerde ik mordicus thuis ook maar enige vorm van toelage te ontvangen. Ook familiebezoek schrapte ik, want zo redeneerde ik : "Zij zullen denken dat ik kom schooien...".

Nadat ik mijn land gediend had, herbegon einde 1948, mijn administratieve "carrière", en meteen mijn wekelijkse honderd frank zakgeld.

Van zodra mijn wijze moeder er echter lucht van kreeg dat ik op tweeëntwintigjarige leeftijd een moksje had, verdubbelde zij meteen deze royale fooi tot tweehonderd frank. Tot aan mijn huwelijk in 1952 is deze tweehonderd frank het maximumbedrag gebleven, dat ik ooit als "zondag" opstreek.

Wat zei je? Akkoord, de inflatie sedert 1952, maar toch!

Uit het feit dat zijn (zie hoger) tweeëntwintig schoolmakers niet reageerden, leid ik af dat zij het als de normaalste zaak van de wereld beschouwden, dat een bankbriefje van duizend frank tegenwoordig als normaal zondagstarief geldt.

Oostendes beroemdste zoon, James Ensor, een notoir mensenkenner, getuigde van zichzelf : "Zot, dwaas, boosaardig : zo ben ik!"

Mag ik dan met evenveel lef mijn eigen loftrompet blazen?

"Kinderachtig, ouderwets, vrekkelig : zo ben ik!".

Ja, ken u zelf... Na drieëenveertig jaar huwelijksleven zou mijn lief vrouwtje daar natuurlijk nog een hele litanie "eigenschappen" kunnen aan toevoegen, zoals bv.

"lui, pretentieus, achterbaks, enz..." maar zoals onze doorluchtige James, dien ik mij uiteraard tot één enkel trio te beperken...

Ziedaar de geschiedenis van "mijn" zakgeld in "a nutshell". Nu terug naar de rauwe werkelijkheid.

Uit pure verbouwereerdheid kwam het niet in mijn beneveld brein op om toen aan die kapoen van negen jaar te vragen wat hij uitspookt met die duizend ballen. Voor mij zou dat natuurlijk geen enkel probleem opgeleverd hebben. Even rekenen : aan de toonbank van een roomijs-zaak kost een "gewone" cornet 25 fr. Met duizend frank zou ik derhalve niet minder dan veertig keer per week het hemels manna kunnen nuttigen. En dat het hele jaar door i.p.v. slechts gedurende twee maanden.

Paradise lost...

Waw! Ik ben te vroeg geboren.....

Provinciale Dag Waregem

30-09-1995

redactie

VOOR ALLE LEDEN VAN GIDSENKRING "LANGE NELLE" !!

Het bestuur van de Westvlaamse Gidsenkring vzw heeft het organiseren van de Provinciale Dag 1995 toevertrouwd aan de jongste spruit van de vereniging :

de WAREGEMSE GIDSENKRING, mekka van de Vlaamse Paardensport.

Bestuur en leden van de aangesloten gidsenkringen zijn uitgenodigd op deze provinciale dag in WAREGEM op ZATERDAG 30 SEPTEMBER 1995

PROGRAMMA :

- 9.30 uur samenkomst in de ontvangsthal van het gemeentehuis.
We drinken koffie en proeven steepletaart.
- 10.05 uur Kort welkomwoord door de voorzitter en opstarten
van de voormiddagactiviteit. Vooraf te kiezen
bij de inschrijving uit :
- a) het Gaverbeekhippodroom
 - b) het Amerikaans Kerkhof
- 12.15 uur Banket in restaurant "Het DAMBERD" gelegen in de
fusiegemeente Desselgem.
Tafelrede door de heer burgemeester Guido Carron.
- 14.30 uur Namiddagactiviteit, aan te duiden bij de
inschrijving, met keuze uit :
- a) bezoek aan MUSEUM STEENGOED dat een
verzameling fossielen en mineralen bezit,
enig in Europa.
 - b) "Op en rond Waregem plaatse" met bezoek
aan het PAND, de SINT-AMANDUSKERK en
PARK-HOF CASIER
- 16.30 uur Afscheidsreceptie aangeboden door het gemeente-
bestuur en overhandigen van de infomap over
Waregem.

bijdrage : 1200 BEF alles inbegrepen (maaltijd + bijhorende
drank, bus, gidsen, toegangsgeld)

Wie graag mee wil en geen vervoer heeft, contacteert ons
secretariaat!

INSCHRIJVEN VIA ONZE KRING DOOR STORTING VAN 1200 BEF OP
REKENING 068 - 2075070 - 73 VAN "LANGE NELLE" OOSTENDE
MET VERMELDING "PROV. DAG 30 SEPT., PERSONEN"

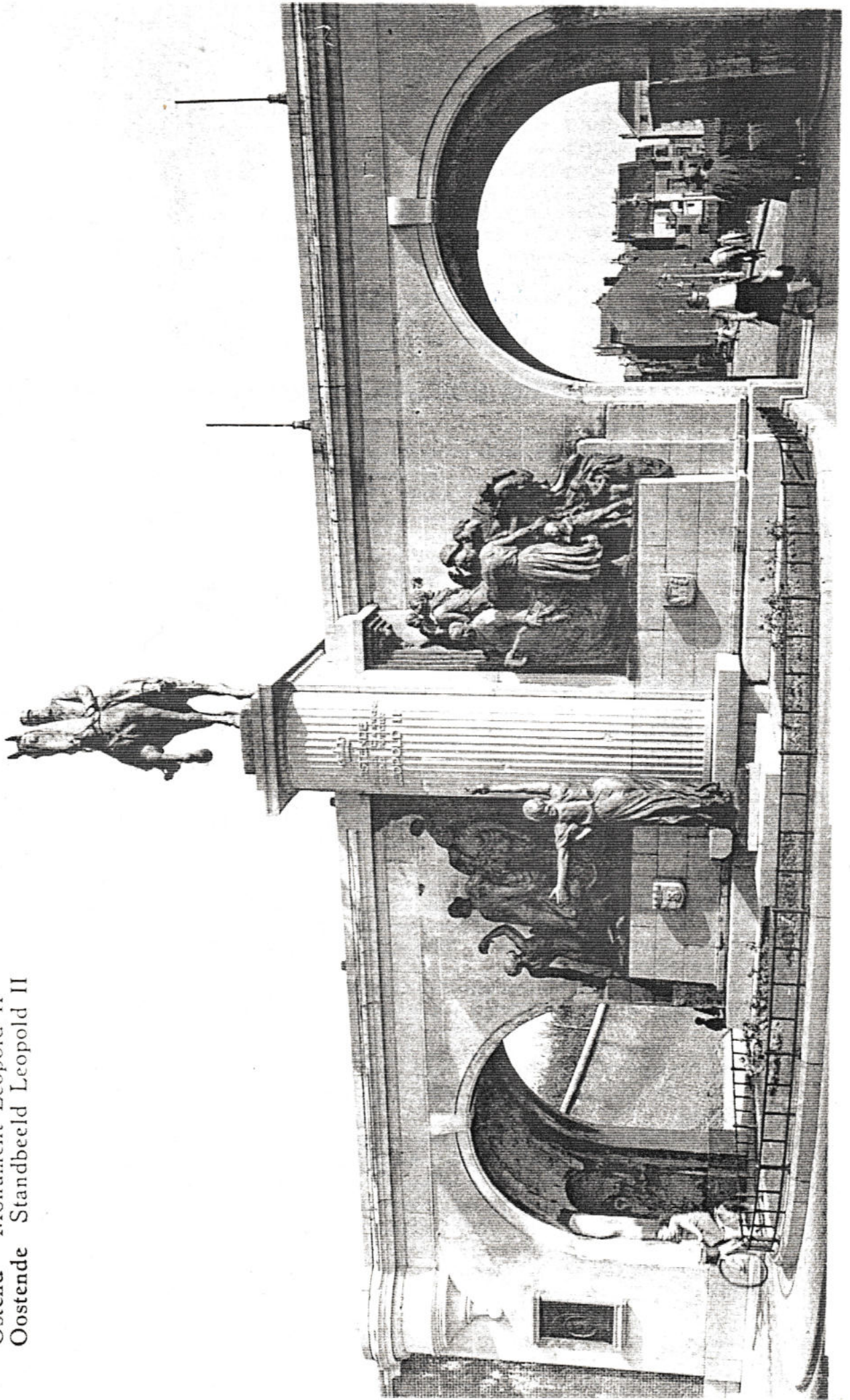
EN

TELEFONISCH BEVESTIGEN AAN HET SECRETARIAAT VOOR 5 SEPTEMBER

1995 OP HET NUMMER (059) 26 76 31

KEUZE VOOR- EN NAMIDDAGACTIVITEIT OPGEVEN !!!!

Ostend Monument Léopold II
Oostende Standbeeld Leopold II

Oostendse "misverstanden"

rechtgezet

De redactie van het gidsenblad presenteert u een nieuwe rubriek waarin een aantal hardnekkige "misverstanden", altijd-maar-weer-overgenomen foutjes en blunders aangaande de verre en recentere geschiedenis van Oostende, (met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid) worden rechtgezet.

De uiteindelijke verantwoordelijkheid ligt uiteraard bij de diverse auteurs; de redactie dankt hen bij voorbaat voor hun bijdragen en ... duimt voor een overtuigend resultaat.

In een eerste bijdrage komt de heer J.B. Dreesen aan het woord. Hij is secretaris van de Oostendse heemkring "De Plate" en beschermcomitélid van onze eigenste gidsenkring.

Waar of niet waar over de oorsprong van Oostende ?

J.B. Dreesen

Regelmatig lezen we dat Oostende in de 9de en 10de eeuw een klein vissersdorp was. Steevast wordt daarna vermeld dat Margaretha van Constantinopel in 1267 stadsrechten toekende aan Oostende. Het recentste voorbeeld is de stedelijke informatiebrochure 7 (1).

Tussen de 9de-10de eeuw en 1267 is er zo maar eventjes meer dan 300 jaar verschil. Dat is meer dan een hinkstapsprong. De vraag rijst dan ook in hoeverre die eerste vermelding met betrekking tot Oostende juist is.

Om de ouderdom van een plaats te bepalen, baseert men zich op geschreven bronnen en op archeologische bronnen. Laat ons even nagaan wat die opleveren.

GESCHREVEN BRONNEN

Als voornaamste geschreven bron krijgen we het WOORDENBOEK VAN DE TOPONYMIE door Karel de Flou, Gent 1914, 18 delen.

Het is een verzameling plaatsnamen van Westelijk Vlaanderen, Vlaams Artesië, het Land van den Hoek, de graafschappen Guines en Boulogne en een gedeelte van het graafschap Ponthieu. Van elke naam wordt, zeer beknopt, meegedeeld in welk archiefstuk hij voorkomt.

Als we onder het trefwoord OOSTENDE (Eene zeestad in West-Vlaanderen) kijken, lezen we als oudste vermeldingen :

- Ego Gerardus de Ostende, ... Ego Hugo, dominus de Cruninghe. 1265 (Cart. Dun., 596)
- Int Brugsche ambocht bij Osthende. 1266. (Chart. Hosp. SJ. Brug)
- ... Oostwaert alzo verre als haer de stede van Oosthende bestrect. 1266. (Chart. Hosp. SJ. Brug.)
- Oosthende 1267. (Schaeyes. 3,276)
- a nos echevins et au commun de nostre vile de Oosthende...1267. (Cout. Ost. 1267) enz...

Volgens Karel De Flou dateert de oudste geschreven bron m.b.t. de naam Oostende van 1265.

Wij kunnen de juistheid hiervan nagaan op basis van een tweede voorname bron, het TOPONYMISCH WOORDENBOEK VAN BELGIE, NEDERLAND, LUXEMBURG, NOORD-FRANKRIJK en WEST-DUISSLAND (voor 1226) door Maurits GYSSELING, 1960, 2 delen.

Onder het trefwoord OOSTENDE lezen we :

- Oostende=fra. Ostende:O: "in orientale fine in Testrep (circa 1115) E.V. Germ. aust-, "oost" + andja-m. einde"

De auteur leidt hier de naam Oostende af op basis van de Latijnse beschrijving "oostelijke uiteinde van Testerep".

Dit is zijn goed recht, maar ze handelt als zodanig niet over een bewoningskern (ofte vissersdorp) dat Oostende heet.

Het is de enige vermelding die hij geeft vermits zijn woordenboek slechts informatie bevat tot 1226.

Voorlopig kennen wij nog geen andere bronnen gebaseerd op archiefstukken.

ARCHEOLOGISCHE BRONNEN

De enige persoon die, tot nog toe, archeologisch onderzoek deed op het strand te Oostende, Mariakerke en Raversijde en daarover publiceerde is de heer Chocqueel. Dat beschrijft hij in zijn werkje :

LES CIVILISATIONS PREHISTORIQUES ET ANCIENNES DE LA FLANDRE OCCIDENTALE d'après l'examen d'objets leur ayant appartenu (A. Chocqueel, Bruxelles, 1950)

Hij vermeldt geen vondsten op het strand van Oostende, wel te Mariakerke en voornamelijk te Raversijde. In het Heemmuseum "De Plate" zijn een deel van deze vondsten tentoongesteld. Ze zijn onderverdeeld in 3 tijdvakken, een neo-litische, een gallo-romeinse en een middeleeuwse. Er is dus bewoning geweest in het nieuw stenen tijdperk, in de romeinse tijd en daarna weer in de middeleeuwen. De onderbrekingen in bewoning zijn, waarschijnlijk, te wijten aan de stormvloedfasen van de zogenaamde Duinkerke I en Duinkerke II.

Volgens Chocqueel begint in de middeleeuwen de bewoning van de nederzettingen te Mariakerke en Raversijde regelmatig te worden vanaf de 12de eeuw. Het oudste gevonden geldstuk dateert van 1185.

Uit de akten van sommige abdijen weten we dat zij schaapsweiden bezaten op Testerep. Een eerste vermelding dateert van 992. Het is dan ook zeer waarschijnlijk dat er, voornamelijk in het goede seizoen, een regelmatige aanwezigheid was van schaapherders.

Nergens is hier echter sprake van een Oostende, voor die eerste vermelding in 1265. De vraag is : waar komen dan de vermeldingen van het bestaan van Oostende in de 9de en 10de eeuw vandaan ?

Laten we even de verschillende bronnenmakers over Oostende natrekken.

BOWENS (2) verwijst voor de eerste vermelding van Oostende

naar MEYERUS, een kroniekschrijver uit de 16de eeuw. Hij vermeldt de schenking in het jaar 814 door een zekeren Gober-tus van Steenland aan de abdij van Sint-Bertin van 32 stede-kens en dorpen, waaronder Oostende.

Volgens dezelfde bron zou Robrecht de Fries, 10de graaf van Vlaanderen, in 1072, 30 verschillende kerken gesticht hebben met als patroonheilige Sint-Pieter..., waaronder Oostende.

PASQUINI (3) baseerde zijn werk op de kroniek van Bowens en neemt over de oorsprong van Oostende ook diens gedachtengoed over.

VLIETINCK (4) baseert zich voor de oorsprong van Oostende ook op Meyerus maar verwerpt de vernoeming van Oostende in de schenking van 814 omdat ondertussen bewezen werd dat deze fout was. Het ging over HOOGSTADE en niet over Oostende.

Hij gaat echter wel akkoord met de vermelding van de stichting van een Sint-Pieterskerk te Oostende door Robrecht de Fries in 1072.

In 1964 maakte de stad OOSTENDE de verwarring nog groter. Onder impuls van de toenmalige burgemeester, de heer Jan Piers, werd een grote tentoonstelling opgezet OOSTENDE 1000. Hierin werd de illusie gewekt dat Oostende ontstond in 1964 - 1000 = 964.

Uit de catalogus van deze tentoonstelling (waaraan het Rijks-archief zijn medewerking verleende) blijkt dat voor 1267 geen sprake is van Oostende maar uitsluitend van TESTEREP en het oostelijk uiteinde ervan "in parte orientale de Testerep".

De oorzaak van het kwaad ligt dus bij de fameuze MEYERUS. Zijn ANNALES FLANDRIAE 1561 (volledige titel COMMENTARI SIVE ANNALES REUM FLANDRICARUM) kreeg vanaf het verschijnen in 1561 de grootste belangstelling van al de echte en vermeende historici die interesse hadden voor de geschiedenis van Vlaanderen. Zij grepen allen naar hun pen met het volgende resultaat : OUDEGHERST vertaalt de Annales van Meyerus in (slecht) Frans in zijn CHRONIQUES ET ANNALES DE FLANDRES, gedrukt te Antwerpen in 1571.

Nicolas DESPARS van Brugge parafraseert ze op het einde van de 16de eeuw in het Nederlands als CHRONYCKE VAN DEN LANDE EN GRAEFSCHEPE VAN VLAANDEREN.

Jacobus MARCHANT van Nieuwpoort verwerkt ze als FLANRIA COMMENTARIORUM UB III DESCRIPTA in 1596.

Jan Baptist GRAMMAY van Antwerpen verwerkt ze tot zijn ANTIQUITATES FLANDRIAE (eerst in 1708 uitgegeven).

Antonius SANDERUS van Ieper verwerkt ze in zijn FLANDRIA ILLUSTRATA, uitgegeven in 1641.

VERMINNEN en BLOOTACKER, auteurs van de CHRONYCKE VAN VLAANDEREN uitgegeven in Brugge in drie delen tussen 1725 en 1736, kopieerden hem rechtstreeks of via het werk van Despars.

We weten dus meteen waar al die Abrahams hun mosterd haalden

en noteren ook dat het afschrijven en het compileren in die tijd reeds schering en inslag waren.

Een vraag die we ons kunnen stellen is :
Hoe juist was de informatie verstrekt door MEYERUS ?

In het begin van deze eeuw maakte Victor FRIS, stadsarchivaris van de stad Gent, een analyse van ANNALES FLANDRIAE 1561 van J. DEMEYERE (5).

In deze studie van 223 blz. gaat hij na welke bronnen MEYERUS gebruikt had voor de opbouw van zijn ANNALES en ging hij diens teksten vergelijken met de originele, nog bestaande bronnen. Als conclusie van deze analyse geeft V. Fris de raad de Annales van J. Demeyere te gebruiken voor de door hem geciteerde maar verloren gegane bronnen, maar voor al het overige de oorspronkelijke bronnen te gebruiken.

Tot daar dit overzicht met als basisgedachte : "Waar of niet waar over de oorsprong van Oostende."

De bedoeling van deze bijdrage is uw kritische zin aan te scherpen bij de lectuur van bepaalde teksten over de oorsprong van OOSTENDE...

- Bronnen : (1) Informatiebrochure nr. 7 van het Oostendse Stadsbestuur, januari 1995, blz. 1
(2) J. Bowens, Nauwkeurige beschrijving der oude en beroemde zeestad Oostende, Brugge, 1792.
(3) J.N. Pasquini, Histoire de la ville d'Ostende et du port. Bruxelles, 1843.
(4) E. Vlietinck, het Oude Oostende en zijn driejarige belegering, Oostende, 1897.
(5) Victor Fris, Essai d'une analyse des Commentaires sive Annales Rerum Flandricarum (Annales Flandriae 1561) de Jacques de Meyere, Gand, 1908.

Addenda bij "Het oude Oostende..."

HET OUDE OOSTENDE EN ZIJNE DRIEJARIGE BELEGERING (1601-1604)
door Edw. Vlietinck - Oostende, 1897, anastatische herdruk
op 1040 ex. door VVF, afdeling Oostende-Kuststreek, 1975.

Eigenaardig genoeg heeft de VVF, afdeling Oostende-Kuststreek, toen ze het prachtinitiatief nam om "Het Oude Oostende" (324 p. tekst) van Edward Vlietinck, anastatisch te herdrukken in 1975, de laatste bladzijden niet overgenomen.

Die bevatten 1) de originele bladwijzer of inhoudstafel (p.327) 2) de tafel der plaatsnamen (pp. 325-326) en nalezing of verbeteringen en lijst der platen en tekeningen, met een bemerking van 12.08.1898 (pp. 328-329)

Als bijlage in ons blad (jg. 5, nr. 4, 1993) namen we al de Deventer-kaart van Oostende (1560) in kleur op.

Voor de trotse bezitters en raadplegers van dit standaardwerk over Oostende publiceren we nu hogervermelde lijsten ter verdere ontsluiting.

<h2>BLADWIJZER.</h2>	
<p style="text-align: center;">EERSTE DEEL.</p> <p>Het Oude Oostende. — Oorsprong — Ontwikkeling — stoffelijke en zedelijke Toestand — Uitzicht.</p> <p><i>Een woord vooraf</i> 7</p> <p style="text-align: center;">EERSTE HOOFDSTUK.</p> <p>Opkomst van Oostende. — De strijd tegen de golven.</p> <p>§ 1. Aloude staat der vlaamsche kust 15</p> <p>§ 2. De Streep 16</p> <p>§ 3. Oprichting der stad 24</p> <p>§ 4. De vloed van 1394. — De eerste uitbreiding der stad 28</p> <p>§ 5. Gevolgen der overstromingen. — Verplaat- sing van stadhuis en kerk. 33</p> <p>§ 6. Zeevloeden der vijftiende en zestiende eeuwen. 41</p> <p>§ 7. Verweringsmiddelen. — De zeewerken 44</p> <p>§ 8. Geldelijke beschouwingen. 47</p> <p style="text-align: center;">TWEEDE HOOFDSTUK.</p> <p>De bloeiende visschersstad. Eerste Tijdvak : De XVe eeuw.</p> <p>§ 1. Algemeene beschouwingen. 55</p> <p>§ 2. De Oostendsche vischnijverheid en handel. 60</p> <p>§ 3. Eerste vaart en eerste haven 63</p> <p>§ 4. Blijken van vooruitgang 71</p> <p>§ 5. De ramp van 1489 en hare gevolgen 77</p> <p style="text-align: center;">Tweede Tijdvak : De XVIe eeuw.</p> <p style="text-align: center;"><i>I. De bestanddeelen der toenmalige vischnijverheid.</i></p> <p>§ 1. De vangstreizen. 83</p> <p>§ 2. Ambtelijke waakzaamheid en bescherming. 85</p> <p>§ 3. De deelgenooten. — De Weerd 89</p> <p>§ 4. De verkoop. Betrekkingen met de vreemde vischmarkten 97</p> <p>§ 5. De Drie Zeesteden van Vlaanderen 104</p> <p>§ 6. Verwering tegen den zeeroover 107</p> <p style="text-align: center;"><i>II. Bewijzen van belang van handel en nijverheid te Oostende.</i></p> <p>§ 1. Statistische opgaven 113</p> <p>§ 2. Andere nijverheden. De koopvaardij. Bevol- king. — Eventydige getuigenissen 122</p> <p style="text-align: center;"><i>III. Maatschappelijke en zedelijke toestand.</i></p> <p>§ 1. De visschersbevolking 129</p> <p>§ 2. Onderwijs, mannen van beteekenis, gebruiken en zeden 135</p> <p style="text-align: center;">DERDE HOOFDSTUK.</p> <p>Hoedanig er Oostende in de jaren vijftienhonderd uitzag. 144</p>	<p style="text-align: center;">TWEEDE DEEL.</p> <p>De godsdienstige en staatkundige beroerten. Het beleg. 161</p> <p style="text-align: center;">EERSTE HOOFDSTUK.</p> <p style="text-align: center;">De godsdienstige beroerten.</p> <p>§ 1. Beeldstormers en ketters 163</p> <p>§ 2. De bestraffing. Het bewind van Alva 168</p> <p>§ 3. Betrekkingen met Engeland 176</p> <p>§ 4. Nachtelijke inval 185</p> <p>§ 5. De Watergeuzen. Verval der visscherij 191</p> <p style="text-align: center;">TWEEDE HOOFDSTUK.</p> <p style="text-align: center;">De Staatkundige Omwenteling. — De nieuwe Regeering.</p> <p>§ 1. Eenige algemeene beschouwingen 202</p> <p>§ 2. De Omwenteling 207</p> <p>§ 3. Oostende onder het nieuw bewind 212</p> <p>§ 4. Stoffelijke belangen 218</p> <p>§ 5. Mislukte poging tot verzoening 228</p> <p>§ 6. Staatkundige en stoffelijke gevolgen 234</p> <p style="text-align: center;">DERDE HOOFDSTUK.</p> <p style="text-align: center;">Het geduchte Roofnest.</p> <p>§ 1. De vloed van 1584 238</p> <p>§ 2. Het geduchte roofnest 241</p> <p>§ 3. De brandschatting 247</p> <p>§ 4. Droevige toestand van landbouw en handel. 251</p> <p>§ 5. Brugge met hongersnood bedreigd 252</p> <p>§ 6. Middelen ter verwering gebruikt. — Toe- leggen op Oostende 257</p> <p>§ 7. De toestand erger dan ooit 267</p> <p>§ 8. De blokkeering van Oostende (1599) 270</p> <p>§ 9. De slag van Nieuport 275</p> <p style="text-align: center;">VIERDE HOOFDSTUK.</p> <p style="text-align: center;">De Driejarige Belegering.</p> <p>§ 1. Inleiding 279</p> <p>§ 2. Gemeenschap met de zee. — De tweede en derde haven van Oostende 283</p> <p>§ 3. De eerste vesting 286</p> <p>§ 4. Bijzonderheden 291</p> <p>§ 5. Inneming der Polderwerken (16 april 1603). — Spinola 297</p> <p>§ 6. De tweede vesting of eerste doorsnijding der stad 299</p> <p>§ 7. Derde en laatste vesting of Nieuw Troja (tweede groote doorsnijding) 302</p> <p style="text-align: center;">VIJFDE HOOFDSTUK.</p> <p>De Oostendsche Geslachten in Noord-Nederland 309</p> <p>Tafel der Plaatsnamen. — Nalezing. — Aanteekening.</p>

TAFEL DER PLAATSNAMEN

in verband met onuitgegeven oorkonden en persoonlijke zienswijzen.

Aalst 204.
 Aberdeen 319.
 Aires (Aire, Aite), 88, 103.
 Alkmaar 320.
 Amsterdam 314.
 Ardenburg 208, 231, 313.
 Assenede 47.
 Atrecht 103, 251.
 Audenarde 160, 186-7, 189, 190, 191.
 Antwerpen 87, 106, 126, 140, 172, 174, 182-3, 197, 200, 204, 214, 231, 266-7, 272, 313.
 Axle 264.
 Boston 177.
 Brest 252.
 Bekeghem 44, 171.
 Beostenlijke 45.
 Bergen (Mons) 61, 67.
 Bethune 103, 254.
 Blankenberge 53, 57, 75, 81, 90-1, 102, 105-6, 110-2, 132-4, 140, 143, 159, 183, 189, 200, 208, 222, 239, 245, 251, 256-7, 262, 269-70, 273-4, (vaart) 265.
 Biervliet 57, 59, 74, 81.
 Bluuze 42, 51, 160.
 Boesinghe 88.
 Bouchoote 45.
 Boulogne (Buenen) 87, 99, 110, 181, 216.
 Brechtelo 12, 25-6, 37, 60, 69, 149, 159-60, 186, 189, 196, 217, 227, 239, 269, 271-4, 278 (houc) 186.
 Breinje 108.
 Briel 110, 112, 192, 196.
 Brighton 318.
 Brocuburgh 124.
 Brouwershaven 218.
 Brugge 11, 34, 37, 41, 57-8, 61, 64-6, 71, 75, 78, 85, 90, 98, 100-3, 112, 124, 131-2, 135-6, 140, 154, 160, 169-7, 171, 176, 178, 182-3, 186, 191, 195-6, 207, 209, 215-7, 219-221, 224-233, 240-3, 245-9, 251-6, 259, 261-271, 273, 275, 277-8, 289-8, 291, 294, 296-7, 307, 212-3, 321, 323.
 Brussel 58, 82, 109, 110, 112, 124, 150, 171, 173-5, 177, 179, 182-3, 185, 259, 267.
 Burburg 183, 271.
 Cadsand 190, 239, 257.
 Calkaertslaan 7.
 Camerlincs (ambacht of watering) 49.
 Capricke 217, 251.
 Cassel 88.
 Cattegat 159.
 Champagne 99.
 Charenguy 195.
 Cœur (ter) 51, 160.
 Clemskerke 123, 174, 196, 216-7, 222, 227, 269, 272, 313.
 Clerken 268.
 Clocke-dorp-heulbrugge 160.
 Cortemarck 41.
 Couckelare 41, 140, 175, 251, 256, 268.
 Coxide 51.
 Danne 59, 70, 74-7, 89, 92-3, 104, 132, 217, 226, 230-1.
 Dantzig 123-4, 127, 198.
 Dendermonde 229.
 Dordrecht 46, 196, 306.
 Dogerbank 84.
 Dierpe 99, 108, 178.
 Divesrick 53.
 Diksmuide 124, 154, 210, 223-4, 226-8, 251-3, 255, 268, 271-2.
 Dover 123, 178, 190-1, 232.
 Dencmarcken 124.
 Doornik 36-7, 62, 73, 82, 99, 101, 103, 156, 254, 271.
 Downai 61-2, 87, 99, 103, 254, 270.
 Dusseldoff 13.
 Delft 153.
 Duinkerke 87, 98-100, 102-4, 106-10, 112, 124-5, 127, 132, 138, 140, 150, 178, 180-4, 193, 195, 197-8, 205, 219, 221-4, 252, 254, 257, 259, 263, 271, 277, 317.
 Ectoo 208, 217, 251, 257.
 Ferneghem 45, 175, 204, 216-7, 227, 244, 255-6.
 Eessen, 252, 268.
 Eyselus 52.
 Fingelad 46-7, 97, 99, 109, 113, 120, 131, 146, 167, 176, 178, 180, 189, 200, 219, 234, 242, 246, 286, 303.
 Friesland 212.
 Frankrijk 46-7, 88, 98-9, 101, 106-7, 109, 132, 138, 146, 148, 178, 181, 248, 280, 320.
 Gaternisse 196.
 Gaveloze kreek 66, 239.
 Gent 59, 74, 88, 103, 108, 151, 165, 183, 185, 194, 196, 209-211, 215, 220, 228, 231, 251, 254-5, 264, 270-2.
 Gheluwe 249.
 Ghislwe 47, 52, 69, 101, 124, 132, 140-1, 165, 175, 208, 216-7, 227, 246, 256, 263, 268-9, 271, 313, (vaart) 45, 66.
 Goes 288.
 Gouda (Gauwe) 79, 122, 151-4.
 Grevelinge 124, 271, 303, 317.
 Groningen 312, 317.
 Gits 217.
 Haarlem 303, 320.
 Haarl 313.
 Hamburg 13, 105, 124.
 Handzaane 254, 268.
 Harlingen 169, 312.
 Håvre-de-grace 101.
 Hastings 177.
 Hazegras 16, 144.

Middelkerke, 19-20, 22, 53, 63, 69, 140, 196, 277.
 Moerbeke 271.
 Moerdijk 45, 66.
 Moere 17, 45, 171, 216-7.
 Muide 251.
 Neufville 106.
 Nieupoort 20, 28, 43-4, 48, 57-60, 75-7, 79, 81, 84, 86-9, 91-6, 98-112, 122, 124-6, 129, 131-4, 137-8, 140-1, 145, 150, 152, 154-6, 166, 175, 177-8, 180-4, 192, 194, 196-200, 203-4, 210, 212, 214, 216-24, 226, 228-30, 239, 242, 250-4, 257, 259, 261, 263, 270-2, 277, 286, 294-6, 307, 309, 311-5, 317, 319, 321, 323.
 Nieuweghe 226-7, 257, 267, 274.
 Nieuwendam 255, 257, 261-2, 267, 272, 274.
 Nieuwerhyde (Vde) 28, 133.
 Nieuwunster 197, 217, 227, 244, 269.
 Noordheede, 66, 239.
 Normandie, 99, 100, 109.
 O. L. Vrouw-Kerk 251.
 O. L. Vrouw-ter-Steep 22, 26.
 Oostburg 59, 81, 208, 216, 251.
 Oost-over-de-Ware 52, 68.
 Oostland 84, 123-4, 146, 389, 317.
 Orchies 270.
 Oudenburg 29, 34, 36-8, 66, 71, 124, 140-1, 159, 169, 175, 186, 189, 208, 216, 222, 227, 245, 251, 253, 256-7, 261-2, 267, 271, 273, 313-4.
 Panne (de) 160.
 Pannevoetshouke 60.
 Parijs 71, 87, 99, 100-1, 106, 135-6.
 Plasschendaele 63, 66, 273-4.
 Polders (forten) 297.
 Pollackhove 313.
 Poperinghe 124, 221.
 Ramskapelle 313.
 Rieneburg 313.
 Riviere (de) 64.
 Rijssel 58, 60, 62, 73, 90, 98, 101-3, 107, 137, 208-9, 230, 253-4, 267, 270-1.
 Roesselaere 208, 216, 254.
 Rome 38, 40, 203, 309.
 Roxem 47, 87, 99, 101.
 Rumbek 255.
 Rusland 320.
 Saint-Malo 108.
 Saint-Nicolas 108.
 Satchons 131.
 Sandwich (Zantwyck, Zandwyck) 46, 131, 167, 219.
 Savetingshe 79.
 Scarborough (Scharenburg), 108, 131.
 Schepersdalle 206.
 Schoore, 171, 216-7.
 Schotland 84-6, 131, 319.

177-8, 180-4, 101, 104, 112, 128, 167, 209, 10, 215, 219, 221-2, 225, 226-7, 230, 232, 246, 249, 250-1, 263-5, 270, 272, 318-9.
 Vladisloo 52, 268.
 Vlissinghem 196-7, 227.
 Vlissingen 12, 13, 47, 181, 187, 107, 190-3, 196, 209, 220, 230, 246, 254, 258, 289, 293, 312-3, 315, 317-323.
 Vrije 25, 28-9, 34, 47, 50-2, 58-9, 64-5, 70, 74, 83, 101, 103, 110, 141, 130, 159, 166, 171, 175, 179, 183, 186, 190-7, 203-4, 209-11, 214, 216-7, 223-7, 230, 233, 241-2, 248-251, 253, 256-7, 259, 262-8, 272-3, 275, 307, 314, 321.
 Waas 229, 230.
 Waasten 250.
 Wachtebeke 47, 271.
 Walcheren 232, 314.
 Walwaenside 47, 53, 60, 63, 73, 78, 84, 85, 102, 105, 110, 112, 131-3, 197, 269, 287.
 Waterdunen 208.
 Watergang (Oostendische) 48, 64-66, 71.
 Water-vliet 47.
 Weuandine 75, 81, 90 en volg., 97, 111-112, 189, 217, 227, 244, 257.
 Wercken 217, 268.
 Wervick 250.
 Westdorp 47.
 Westende 22, 81, 167, 196.
 West-Indie 315.
 Whitby (Witby) 131.
 Wynendale 236.
 Wilskerke 63, 196, 314.
 Winchelsea 108.
 Wyneton 131.
 Vrouwen 252, 268.
 Woutermans (Amibacht) 16, 29, 42, 49, 63, 65, 69, 159.
 Woutermans (Sluis) 34, 63, 70-1, 259-60.
 " (Watering) 50-3, 147-8, 150, 223, 227, 239, 269, 274, 314.
 Yarmouth 98, 208.
 Yendijke 257.
 Zandvoorde 18, 34, 51, 65, 159, 186, 188, 217, 227, 269-70.
 Zanten 251, 268.
 Zeeland 12, 46-7, 75, 99, 110-12, 171, 176, 181-3, 186-7, 209, 211, 218-222, 246, 248, 252, 254-5, 258, 304, 313-4, 317-9, 321-2.
 Zevocate 140, 216-7, (luok) 52.
 Zierikzee 177, 313, 319.
 Zuidwatergang 34.
 Zuidweg 64.
 Zuudye 29, 30, 80.
 Zeebrug (Nieuypoort) 28.

TWEDE DEEL.

- Bl. 168. 1^e kolom, 13^e regel en tot den Paus toe gevoerd werd en tot door den Paus toe gevoerd werd.
- » 178. *Schadtoestelling = schadtoestelling.*
- » 185. *Uitlooven = uitloven.*
- » 192. 1^e kolom, 1^e regel: alwaar hun wegens ... engelsche zeeoovers sterke wordt bijgezet; aangenoodigd ... door de vrijbuiters de fransche Hugenoten ... zeeoovers sterke werd bijgezet de vrijbuiters der Fransche Hugenoten.
- » 207. 2^e kolom, 6^e nota: Verslag v. d. Bisschop van Brugge 1594 1589.
- » 214. Reeds in 1577 *schenniden = schonden.*
- » 255. Eenen *afgenetigen = afgeverdigde.*

LIJST DER PLATEN EN TEEKENINGEN.

- Bl. 7. Aanvansletter eener rekening der stad Oostende.
- » 14. 1^e plaat: Afdruksel eener bladzijde uit de stadsrekening van Oostende, jaar 1579.
- » 18. 2^e plaat: Afdruksel van eenen ouden zegel der stad Oostende.
- » 62. 3^e plaat: De omstreken van Oostende in de jaren vijftien- en zestienhonderd.
- » 146. 4^e plaat: Plattegrond van het Oude Oostende (XVIe eeuw).
- » 157. Afbeelding van een deel der gewezen SS. Pieters- en Pauluskerk te Oostende.

Bemerking. Plaatgetuik liet ons de op bl. 82, 91, 95, 98, 124, 135, 146, 147, 156, 172, 236, 240 enz. aangekondigde bijlagen en andere talrijke bewijsstukken en aantekeningen te geven, dienende tot aanvulling van zekere plaatsen onzes werks, voorname- lijk van het 1^e Deel. Wij houden er u chiens aan de volgende aantekeningen hier te plaatsen.

Bl. 12. 2^e kolom: Onder die oude stadsrekeningen zijn die van 1523-4 vergeeten en in die van 1557 bij misgreep vermeld.

Bl. 16. *Oude Zegels van Oostende.* Demey (*Inventaire des sceaux de Flandre*) legt den tekst gansch onnauwkeurig uit als volgt: Sigil- lum de Oostende *ex Nitro* (testereep).

In het Staatsarchief van Rijsel ligt een zegel, goed bewaard, hangende aan een ontkonde van 1350, van groen was. *S. Scabin.* *Vil. de Oostende* *testereep* *†*. Tegen zegel: *† Const. † de Oostend.* *testereep* *†*.

Oostende » in Zeeland. *Nablen van de Ed. Mog. Ilaren Staten van Zeldandi* (1596, b. 382). Ten jare 1596 was zulks de gewezen naam van een polderken. De Nouten van 1000 (l. 60) spreken van de « watering van Hoelkenkerke, Vinningen en Oostende ». De grafschrijven der familie Van Foucke van Oostende » in de 88. n° 6055 en 13173 (Foppens) der koninklijke Boekzaal vermeld, hebben ook geen betrekking met onze stad Oostende.

Bl. 47. Werken. Zie charterboek, p. 162. Verzoekschrift aan de commissarissen ter wetvernieuwing en bijchrift deser laatste

NALEZING.

EERSTE DEEL.

- Bl. 7, 30, 71. Het magistraat moet veranderd worden in *de of den magistraat.*
- » 89. (2^e kolom): Keuren der stad *Danwer* der stad *Mird.*
- » 90. Oorkonde *dat* bewaard wordt *dit* bewaard wordt. *Der* weerd voldaan hadden *den* weerd.
- » 100. 2^e kolom, 12^e regel, lees: *Krachiens* dewelke zij « ontstaan zouden » *zander* de betaling. enz.
- » 287. 1^e kolom, N° 8, *Giltu* *Gibbs.*
- » 290. 1^e kolom: evenals de *Aankstering* met twintig holdames, lees: *Aankstering.*
- » 123. Wagenaers of *wagenaers* wagnaers of *voertieden.*
- » 126. Giedelijke *errandheid* *errating.*
- » 130. 2^e kolom, 3^e nota, 11 b. 35 — 111 b. 35.
- » 137. *Spietsvuidigheid* 1^e kolom, 4^e regel: *Spietsvuidigheid.*
- » 338 en 30^e regel: *Alhoewel* zij *alhoewel* *hunn* stad minder was in belang. *Roeszabod* (*ru*), *rozabod(en).*
- » 144. 2^e kolom, 4^e regel: die aan geleeden *raupen* *herdeliken* *herinnerden.* 5^e regel: niets bijna *herdukt* *herdukt.*
- » 59. « Verschikene verzoekschriften werden over deze zaak door de stad Oostende tot de vier Leden gezonden.
- » 75. (na: « gebruik van het haringmeek na Aller- heiligdag, dat is na het tijdsip der teelt; ») een kwestie die dit jaar druk besproken werd tusschen de zeesceden van Vlaanderen, Hol- land en Zeeland.
- Men gelieve de volgende jaartallen te wijzi- gen als volgt:
- » 18. 1304 1303 (5^e nota). Voeg bij: « en vernieuwd. »
- » 21. 1402-3 1403-5: 1405 1404-5: 1410 1409: 1420 1428.
- » 29. Den 12 mei 1391 kwamen 167 hooger genoemde zaakgelastigden den 12 mei 1397 kwamen hooger genoemde zaakgelastigden.
- » 57. 1469 1470.
- » 64. Den 9 maart 1426 1424.
- » 82. 1404 1504.
- » 32. (Nota) IIIe 111^m. XII s. — VII s.
- » 33. XIVIII s. XLVIII s.
- » 67. 1^e kolom, 7^e nota: 37472. 37474.
- » 80. 2^e kolom, 1^e nota: 37313 37314.
- » 113. Een but 14 eener ton. 1.2 eener ton.
- » 130. 2^e kolom, 3^e nota: II b. 35 III b. 35.
- » 194. 1^e « 23 april 1578 23 mei.
- Bl. 7, 30, 71. Het magistraat moet veranderd worden in *de of den magistraat.*
- » 10. (Tijdsnoten), 77 (bondgenoten), 83 (deligenoten), 85 (amblogenoten) 89 deligenoten en vennoten: moe- ten zijn: *lijd-bond-diel*, *amblogenoten* en *vennoten*.
- » 11. *Flandrens* moet zijn *Flandrische* (Staatsge- schichte).
- » 13. In de eerste dok in het eerste dok.
- » 29. Eene alinea is te veel aan den 18^{en} regel.
- » 23. *Ter* wier bate *kn* wier bate. *Den* IJzer *de* IJzer.
- » 24. Ten Oostende der streep ten oost-einde.
- » 26. (Nota) *Inventien analytique des archives de la ville de Bruges: Inventaire des archives.* Zie ook bl. 28, 1^e kolom, 3^e nota.
- » 29. *Een* hetzelfde *aan* hetzelfde.
- » 35. *Den* Iperleet *de* Iperleet.
- » 36. Zie hier den herzien ten tekst, eerst naar een onnauwkeurig afschrift genomen (1^e kolom, 4^e alinea): Om te onderzoeken « hoe ende in wat maniere dat zij zouden ghevoegen hare kerke te versetten ende up wat plaetse, ende dat de stede alheens prychaenen mochte werden ghemaeet, hoe dat dese kerke stond te groten verliesse in toecomenden tyden ende voort van den grooten gebreke dat men hadde van der verheude van der prochiekerke ende dat de lieden te nodler in t nieuwe scependom huusseude ghemerct van der vreesse van den kindren kerstijp te doene ende vrouwen ter kerke ghaende ende van den menschen hare sacramenten te ghe- crighen ». Rijksarchief, reg. 37245.
- » 36. *Voortsteltende* *Voorslelend.* *Zou* doen aan- geroien *zonden.*
- » 37. De naeleen te doen *verschijnen* *uitverschijnen.*
- » 38. De tekst van den 7^{en} alinea moet geplaatst staan na den volgende hooger gedrukten volzin: « In het jaar 1418 werd eene overteen- komst getroffen met de parochiekerk van Sinte-Catharina.
- » 45. *Verweringsmiddelen = verweringsmiddelen.* Zie ook bl. 75 (middels). De duinen versterkte ... met doornen ... versterkte men met doornen.
- » 47. De zeeverken van Oostende — van Oostende; *herhaaldelyke* *herhaaldelyk*, eer de sind *begerd* *eer* de stad *begerde*.
- » 67. *Kost* dier werken *onkost.*
- » 80. *Voordurigs* vermindering *voordurende.*

Uit onze musea

UIT ONZE MUSEA

Dirk Beirens

1. STEDELIJK MUSEUM VOOR SCHONE KUNSTEN

** JAMES ENSOR IN DE KIJKER (05.02 - 30.04.1995)

De volledige ENSOR-collectie van het SMSKO!
En of er volk op af gekomen is....!!
Boeiend, fantastisch, te gek, verhelderend...

besluit : ENSOR MOET BLIJVEN!

We hopen dat de beleidsverantwoordelijken ervoor zorgen dat dit prachtige eigen bezit door een grotere museumruimte (er bestaan plannen...) in betere omstandigheden ter beschikking te stellen, permanent bewonderd kan worden.

** DE OOSTENDSE KUNSTACADEMIE. VERLEDEN & HEDEN. van 6 mei tot 25 juni 1995

Tentoonstelling n.a.v. het op rust gaan van de heer Willy Bosschem, academiecteur. Ze biedt een geschiedkundig overzicht van de Academie vanaf 1820 tot heden en met werk van alle kunstenaars die ooit als lesgever aan de instelling verbonden waren.

1. Voorlopers : de "Academie van Nuttewis en Bouwkonst" en de privé-tekenschool van François Bossuet.

2. De "School van Teeken- en Bouw-kunde" te Oostende 1820 - 1867

3. De Nijverheidsschool of Ecole Industrielle 1867 - 1914

4. De Vrije Kunstacademie 1934 - 1940

5. De periode Gustaaf Sorel 1945 - 1977

6. De periode Willy Bosschem 1977 - 1995

** YVES BEAUMONT, Oostends kunstschilder 24.06. - 30.07.1995

(°1970, Oostende, woont in Zandvoorde, Zwanenlaan 62)

Kunstschilder-graficus; opleiding aan de Stedelijke Kunstacademie Oostende en aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Gent (afdeling schilderkunst); geselecteerd voor de "Tweejaarlijkse Provinciale Prijs voor Beeldende Kunst 1992 - niet-multipliceerbare kunstvormen"; geselecteerd voor de Godecharle-wedstrijd 1993; laureaat categorie schilderkunst en Prijs van de Stad Kortrijk "Stimulans '93", Kortrijk; non-figuratief; lesgever aan de Oostendse Kunstacademie vanaf 1994.

** GRATIS OPENSTELLING Sted. Museum Schone Kunsten Oostende op :

1 juli 1995 + 11 juli 1995 + 21 juli 1995

** LOUISE DEHEM (1866 - 1922), kunstschilderes SMSKO : van augustus tot september 1995

De verzameling van het Sted. Museum van Ieper

** Kunstwerken uit de verzamelingen van de leden van de "Vrienden van de Stedelijke Musea Oostende", n.a.v. de feestelijke viering van het vijfjarig bestaan van de "Vrienden van de Stedelijke Musea vzw" 09.09.95 - 29.10.95

2. **MUSEUM ENSORHUIS** Vlaanderenstraat 27
01.06.1995 - 31.12.1995 : LA GAMME D'AMOUR,
litho's en diverse documenten van/over dit ballet
van James Ensor

3. **HEEMMUSEUM "DE PLATE"**
17.06.1995 - 18.09.1995 : tentoonstelling
KUNSTSOUVENIRS UIT DE OUDE DOOS

4. **MUSEUM VOOR MODERNE KUNST (PMMK)**
gesloten van maandag 5 juni t.e.m. 16 juni
gratis toegang op 24 en 25 juni 1995 !

**** RETROSPECTIEVE BRAM BOGART 17.06 - 24.09.1995**

Bram van den Boogaert, later kortweg Bram Bogart genaamd, werd in 1921 in Delft (Nederland) geboren. Reeds in de jaren '50 behoorde hij tot de groep van de meest vooruitstrevende informele kunstenaars. Hoewel hij sinds het begin van de jaren '60 dezelfde - hem typische en volstrekt unieke - techniek gebruikt, is hij er steeds in geslaagd zijn werk te vernieuwen, wat hem tot één van de boeiendste en belangrijkste materieschilders van de afgelopen decennia maakt.

Deze tentoonstelling bevat een retrospectief overzicht van Bram Bogarts artistieke produktie vanaf 1951 tot heden : ongeveer 150 werken uit zowel binnen- als buitenlandse private en openbare verzamelingen. Zijn werk beweegt zich tussen een barokke lyrische gedrevenheid en een meer geometrische en minimalistische soberheid.

**** RETROSPECTIEVE JOZEF PEETERS 01.07 - 24.09.1995**

In 1995 is het honderd jaar geleden dat Jozef Peeters (1895 - 1960) te Antwerpen werd geboren. Hij behoorde met Victor Servranckx, Georges Vantongerloo e.a. tot de generatie van de "eerste abstracten in België". In zijn theoretische geschriften verdedigde hij het ideaal van een "gemeenschapskunst" die zich vanuit een ethisch-esthetisch engagement op het maatschappelijk vlak diende te realiseren. Hij was niet alleen actief als schilder en graficus, maar ook op het gebied van de toegepaste kunsten als ontwerper van interieurs, meubelen, textiel en gebruiksvoorwerpen. Peeters stichtte de kring "Moderne Kunst" en organiseerde belangrijke congressen en tentoonstellingen om de avant-garde te propageren. Hij was uitgever-redacteur van verschillende tijdschriften en onderhield contacten met de centra van de Europese avant-garde. De verschillende aspecten van Peeters' artistieke bedrijvigheid worden op de retrospectieve tentoonstelling uitgebreid gepresenteerd en in de begeleidende wet. publicatie door onderscheiden studies toegelicht.

**** FEESTWEEKEND 24 & 25 juni 1995 : PMMK + 2000 m2**

Het PMMK wordt uitgebreid met een nieuwe vleugel !

Gruss aus dem Seebad.

Die grosse Welle kommt!

Het nieuw gerechtshof zal ingehuldigd worden

Een bezoek aan de werken en een onderhoud met den H. Clicteur, ondernemer.

Vorderen de werken van het nieuw gerechtshof? Een vraag die door menigen gesteld wordt die nog niet even gaan kijken zijn achter de potdichte muren die de nieuwe constructie omsluiten.

Zal het ook zijn voor nu, dan of nooit, wordt gevraagd.

Wij kunnen ons lezers geruststellen na een bezoek aan de in uitvoering zijnde werken in gezelschap van den H. Clicteur, ondernemer.

Vriendelijk ontvangen en zoo dadelijk met de deur in huis gevallen, als wij ons zoo mogen uitdrukken, want van deuren is er nog geen spraak.

DE WERKEN VORDEREN SNEL

M. Clicteur is vooral een zakenman die geen ijdele woorden gebruikt.

- Geloof mij vrij, de werken vorderen snel. Er was mij een jaar tijd gegeven om kant en klaar te zijn met mijn werk en ik zou gemakkelijk binnen deze tijdgrens gebleven zijn had ik af en toe het werken niet geheel of gedeeltelijk moeten staken om toe te laten aan andere diensten hun opgelegde taak te volbrengen.

- De grondvesten?

- Wij hebben ze moeten versterken door middel van 128 palen, van 11 m 50 die met groote kracht moesten ingedreven worden. Op sommige plaatsen moesten wij door de oude fondaties van

het gasgesticht heen. Andere gedeelten moesten wij, door middel van lichte ladingen springstof, doen verdwijnen.

Ik moet toch zeggen dat wij niets onvoorziens tegengekomen hebben.

HET GELIJKVLOERS

Dan maar even het gebouw bezichtigd.

Een monumentale trap brengt U in het gebouw en hier is M. Clicteur alweer in zijn element.

- Hier een wandelgang. U ziet, de afmetingen zijn niet van de kleinste. Trouwens het gebouw zelve zal een oppervlakte beslaan van 1680 m².

Rechts de lokalen voorbehouden aan den GOEDENMANNEN-RAAD. De ontwerpers van het gebouw hebben zich van de meest moderne gebouwen geïnspireerd. Niet alleen is een ruime rechtszaal voorzien maar tevens is er een groote zaal voor de greffie; een kamer voor de advokaten; een deliberatiezaal en een plaats voor den Voorzitter.

U zult bemerken dat de vensters voorzien zijn van bijzonder tochtvrije ramen. Het geldt een speciaal brevet dat toelaat de venster-ramen op- en neer te schuiven en zelfs te draaien om het kuischen te vergemakkelijken.

Op het tusschenverdiep hebben wij de kamers der archieven. Ieder afdeling van het Gerechtshof heeft

haar afzonderlijke archievenkamer.

Het zal een weelderig gebouw zijn. De vloeringen zijn voorzien in marmer terwijl deze van de gehoorzaal in parket zijn. Rond alle deuren zijn er indrukken in kunstceramiek.

Een eigenaardigheid : U bemerkt dat er hier en daar toeschuifbare ijzeren hekken zullen aanduiden welke afdelingen van het gerechtshof werkzaam zijn. Er is ook een loge voorzien voor den portier waar alle nuttige inlichtingen zullen verstrekt worden.

Op gezondheidsgebied heeft men ook de noodige maatregelen getroffen zoodat er W.C. in overvloed zijn voor het publiek en al degenen die zich in het Gerechtshof moeten bevinden.

Hier zijn wij in het VREDEGERECHT. De afmetingen zijn wat grooter dan voor de vorige afdeling maar ook hier treft men de zelfde kamers aan als rechts.

GEEN BRANDGEVAAR

Van brandgevaar kan er geen spraak zijn. Alles is aangelegd in beton en daarbij geïsoleerd. Tot zelfs het hout van de vensterramen : een Kongoleesch hout weerstaat bijzonder goed aan de vlammen.

- Blijven die vensterramen tusschen het eerste en tweede verdiep ongegarneerd ?

- Toch niet, M. Westerdyn, die in de Plantenstraat woont, werd belast met het vervaardigen van de vitraux. Hij is er thans volop aan bezig en ik kan U verzekeren dat het meesterwerken zijn. Gij zoudt ze eens moeten gaan bekijken.

- Wij zullen dat niet laten. Er was toch spraak dat er beeldwerk zou aangebracht

worden in den gevel van het gebouw ?

- En dat zal ook geschieden. Er worden motieven aangebracht in den gevel tusschen het eerste en tweede verdiep en verder zullen allegorische figuren de voorgevel versieren. M. Cantré, de bekende kunstenaar werd daarmede belast terwijl het ceramiek werk door een Brusselsche firma vervaardigd wordt.

OP DE VERDIEPING

M. Clicteur legt ons verder uit dat er vermoedelijk een systema van tubulaire verlichting rondom de wachtzalen en wachtgangen zal aangebracht worden. Het vraagstuk zou thans ter studie liggen. Er zou een degelijker en goedkooper verlichting uit voortspruiten.

Op de verdieping krijgen wij de KOOPHANDELSRECHTBANK en de ONDERZOEKDSRAAD voor Scheepvaart. Zelfde opvatting als op het gelijkvloers. Overal licht en lucht met muren versierd met ceramiek en chromolith. Het marmer wordt ook niet gespaard.

THANS DE KELDERINGEN

Wij dalen in de kelderingen af. Deze zullen gebruikt worden door verscheidene stadsdiensten terwijl ook de ketels voor de centrale verwarming hier geplaatst worden.

- Wij veronderstellen dat deze kelders bomvrij zijn.

- Toch niet. Ten tijde dat de aanbesteding uitgeschreven werd bestond deze verplichting nog niet voor de stadsgebouwen.

- Wij moeten zulks betreuren daar er hier, in geval van nood, toevlucht had kunnen verzekerd worden aan

Wat een gids l(ei/ij)den kan...

Martine QUAEGBEUR

Als gids moet je goed bij stem zijn en ook goed ter been. Wanneer die niet in orde zijn, waar sta je dan als gids ?

Dit is mij overkomen. Ik had een zware verkoudheid, mijn stem was weg en tien dagen later werd mijn voet geopereerd. Van gidsen was er dan ook geen sprake.

Rust eerst goed uit want gidsen kan je enkel met volle inzet. Is het enthousiasme er niet, dan kan je ook geen geslaagde gidsbeurt leveren. Of gidsen in een rolstoel misschien ? Of met krukken ? Waarom niet ?

Velen zouden eigenaardig opkijken naar een gids in een rolstoel en zouden zich wellicht wat onwennig voelen. Maar hebben alle mensen soms geen gebreken en zwakheden ?

Zorg dat je stem er is, een rolstoel kan je altijd gebruiken. Maar al gauw ondervind je de daarbij gepaard gaande moeilijkheden : de hobbelige voetpaden met de te hoge voetpadranden, de ellendige toestand van vele straten, de snelle automobilisten, de ontoegankelijkheid van openbare gebouwen. Dit alles is voor andersvaliden bijzonder mens-onvriendelijk. Op en van het voetpad rijden, vlug de straat oversteken, is levensgevaarlijk. Hoe moeten zij zichzelf behelpen ? En bij de mooiste toeristische bezienswaardigheden is er voor hen ook al geen plaats.

Wij leven niet in een Utopia - was dat maar waar. Het is enkel spijtig dat rolstoelmensen al te vaak vergeten worden. Indien onze voetpaden aangepast konden worden, onze openbare gebouwen toegankelijk, zouden zij minder moeite hebben. Het verkeer zou ongetwijfeld een stuk veiliger en bovendien aangenamer zijn, ook tijdens het gidsen.

100 Jaar geleden !

Lucien Valcke

HET EERSTE ZWEMBAD VAN OOSTENDE

Het eerste Oostends stedelijk zwembad was bij de Oostendenaars beter bekend onder de benaming : "De Zwemschole".

Reeds vanaf 1894 werd er in de gemeenteraad over de aanleg van een zwembad gesproken.

In het verslag over de zitting van 30 oktober 1894, wordt vermeld dat de plannen en de offertes goedgekeurd werden voor :

"het zwembad, aan te leggen in het Maria-Hendrikapark, aan de ingang van het bos, bij de brug van de Koninginnelaan".

(Echo d'Ostende, nr. 86 van 1-11-1894)

Er werd een openbare aanbesteding uitgeschreven voor de uitbating van het zwembad waarop vier geïnteresseerden reageerden :

M. Baele	: 101 fr.
M. Wittevrongel	: 365 fr.
M. Goeghebeur	: 412 fr.
M. Ragaert	: 600 fr.

(Feuille d'Ostende, nr. 8160 van 7 april 1895)

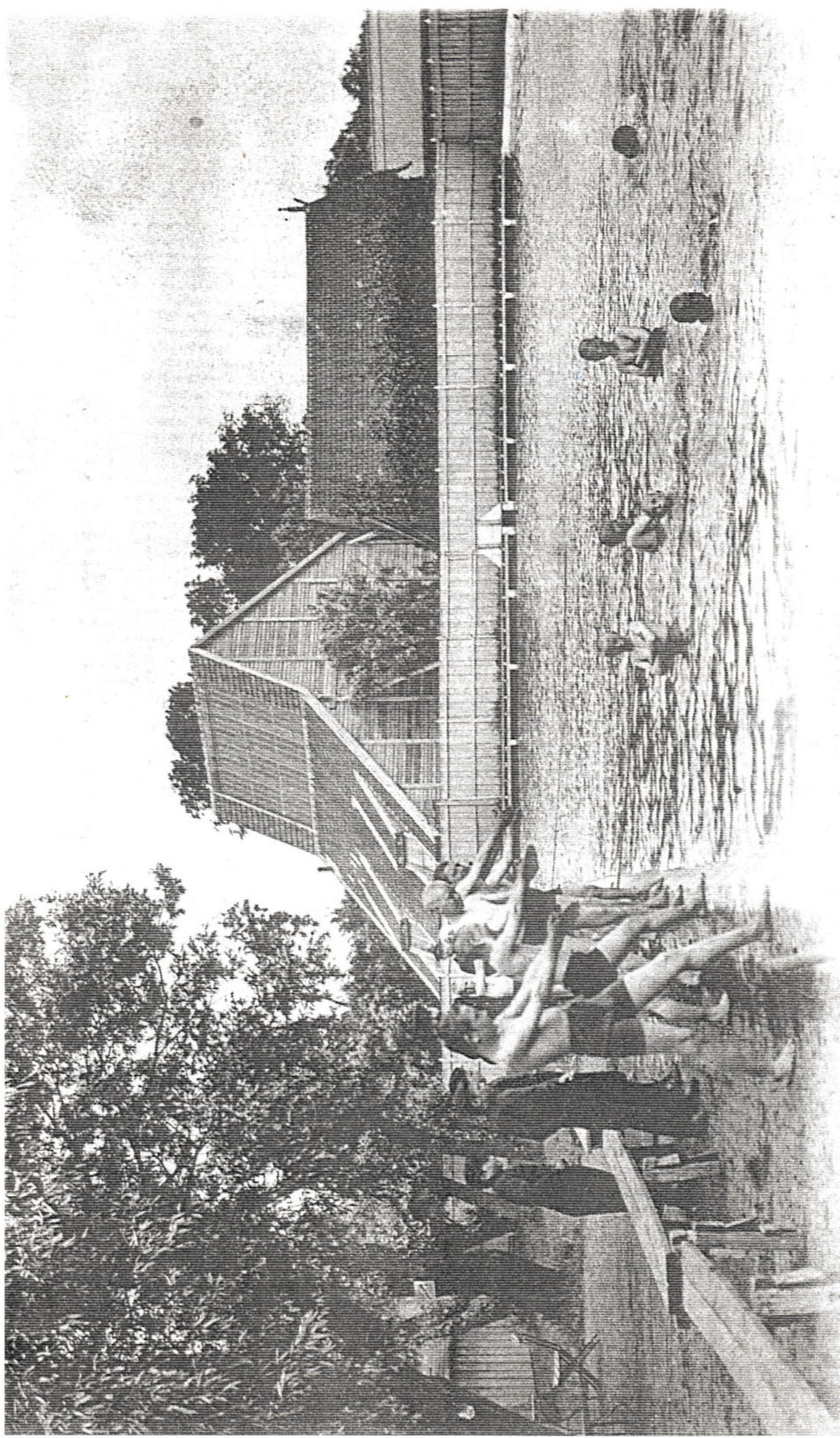
De uitbating werd uiteraard toegewezen aan de heer Ragaert, in de gemeenteraadszitting van 2 april 1895.

De openstelling van het zwembad kreeg, ook in de lokale pers, weinig belangstelling. Zo lezen we in de Echo d'Ostende van 30 juni 1895 (nr. 52), de laconieke mededeling : "Vandaag vindt de opening plaats van het zwembad in het Maria-Hendrikapark".

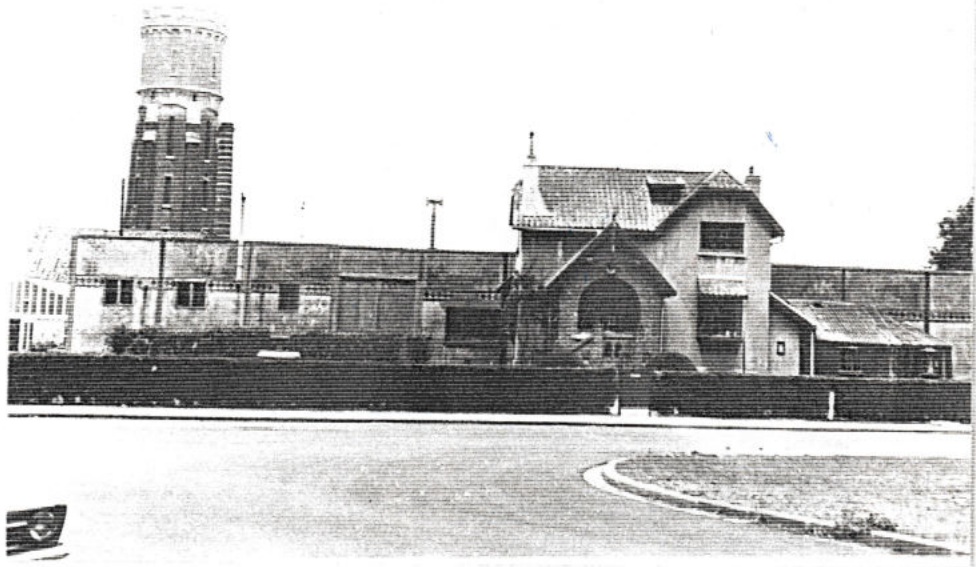
Het zwembad was eigendom van de stad en de eerste exploitatietoewijzing liep van 1-1-1895 tot 31-12-1897.

De openingsperiode werd vastgelegd van 1 mei tot 1 oktober, dagelijks van 5 uur 's morgens tot valavond.

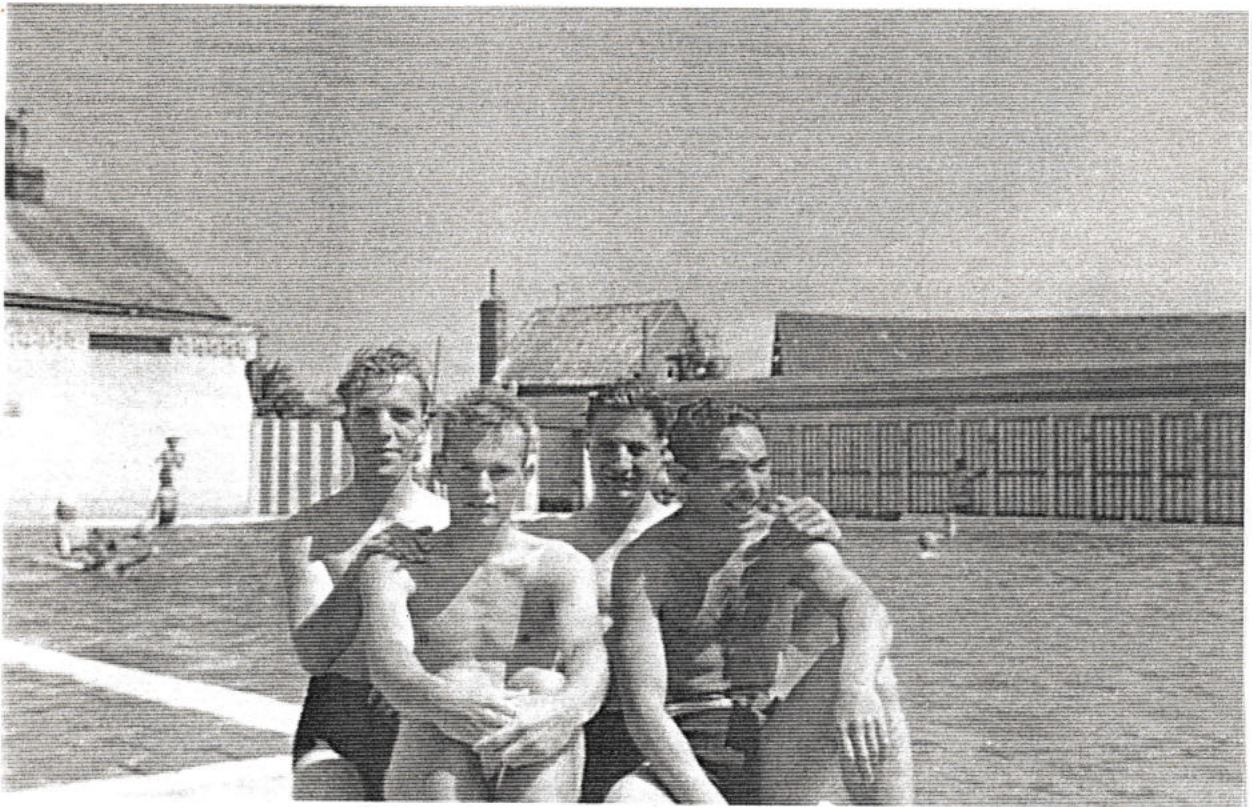
De uitbater mocht maximum 10 cent. entreegeld vragen en daarboven was het gratis op zaterdag vanaf 6 uur 's avonds en op zondagnamiddag. (Echo d'Ostende nr. 16 van 24-2-1895)

Ostende -- Une équipe de mouses à l'Ecole de Natation N. 569 J.-B. P. Ostende

opname maart 1978 , foto van André Verburgh
 links : oude watertoren (1900); rechts : voormalige
 woning ploegbaas sted. werkhuizen en rechts daarvan
 de toegang tot de zwemschool of sted. zwembad.

the summer of 1949...opname "zwemscholen" in spiegelbeeld
 van links naar rechts :
 onbekend, André Beirens, ? Brisse, Willy Lenaerts
 Vijf jaar later, in 1954, sloot de zwemschool haar deuren.
 Wie kan meer vertellen over die "zwemscholen"?

Pierre Claes, z'n toren & z'n beelden

PIERRE CLAES (°Oostende 16.07.1947)
Kerkstraat 44 - 8400 Oostende - (059) 80.04.27

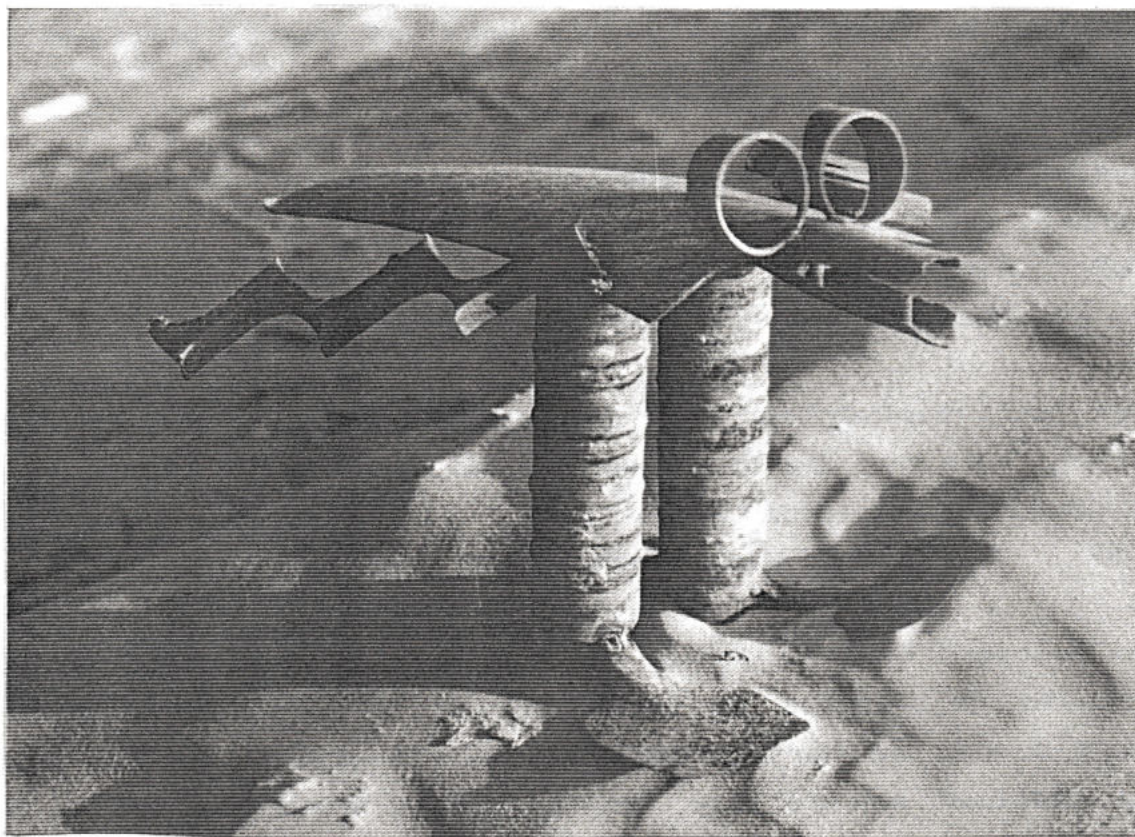
Dirk Belrens

zijn beelden

bekwaamde zich in het publiciteits- en ornamentalschilderen en volgde schaduwtekenen bij Georges Demeu. Van bij het begin waren zijn schilderijen geïnspireerd door z'n interesse voor het occulte en het paranormale, de vragen over leven, dood en wat daarna komt. Na een tienjarige bezinningsperiode (1983-1993) komt hij naar buiten met een reeks kleine beeldjes, ijzersculpturen, gegroepeerd onder de naam "Kracht uit de stilte van Kracht". Tijdens een duinenwandeling in de Westhoek vond het echtpaar stukjes bruin metaal, grillig van vorm, gepolijst door wind en zand en gewoon te mooi om te laten liggen. Het bleken later stukken schrapnel uit WO I te zijn. Na jaren duinbed waren de krachtige projectielen die dood en vernieling zaaiden, tot rust gekomen. Symbolisch zwaar geladen verwerkingsmateriaal! Kort daarop volgen de grotere montages gemaakt van recuperatie-ijzer, "afgedankte" energie, door lasvuur tot levenskrachtige natuur-volle creaties omgetoverd worden. Geregeld stelt hij ook tentoon, laatstleden in de Holmenschoeve.

zijn toren

Een andere passie van Pierre is de St.-Pieterstoren of Peperbusse. De gedreven conservator is erin geslaagd de stedelijke overheid te overtuigen van het nut van een grondige restauratie. Bovendien laat hij bezoeker en toerist de sfeer opsnuiven van de eerstesteenlegging in 1478 en op de eerste verdieping laat hij hen genieten van zijn zorgvuldig gemaakte maquettes, foto's en ander materiaal als illustratie van de geschiedenis van de toren. Onlangs werd de trap naar het klokkenhuis gerenoveerd. De ijverige trappenklimmer wordt beloond met een niet-alledaags torengesicht over Oostende en weidse omgeving.

Van weiland tot internationale luchthaven

Norbert Slambrouck

Het eerste vliegveld van Oostende was een weiland te Stene, langs de Steense Dijk (achter het Hermesplein). Het was een grasveld van 550 m bij 480 m, afgebakend met rood-wit geschilderde bakens. In het midden was een windroos gekalkt. Er brandde een ondergrondse rookoven, aan de rookpluim konden de piloten zien uit welke richting de wind kwam.

Een barakje en een paar loodsen deden er dienst tijdens de Eerste Wereldoorlog 1914-1918. Alleen militaire vliegtuigjes stegen er op en landden er.

Pas in 1921-1922 werd het vliegveldje opengesteld voor de burgerluchtvaart. Meteen kwam er een lichtbebakening en een rood-wit gestreepte windzak. Op het veld had men het woord Oostende gekalkt.

In 1923 werd de Belgische luchtvaartmaatschappij SABENA opgericht. Het postvliegtuig naar Engeland maakte hier een tussenlanding.

Reeds in 1927 startte SABENA met een geregelde dienst Brussel-Londen, via Oostende.

Ondertussen werd de luchthaven uitgerust met radio-apparatuur en geschikt gemaakt voor dag- en nachtvluchten.

Het luchtvaartverkeer werd in 1936 steeds drukker. Op Raversijde, toen nog een deelgemeente van Middelkerke, vond men een uitgestrekt en gunstig terrein. De plannen lagen klaar, maar... de Tweede Wereldoorlog brak uit.

De Duitsers werkten echter de Belgische plannen uit. Ze verhuisden de loodsen en barakken van Stene naar Raversijde. Daar zouden de terugkerende Duitse vliegtuigen na een aanval op Engeland een veilige landingsplaats vinden. Met de hulp

van opgevoerde arbeiders legden de Duitsers een betonnen start- en landingsbaan aan van 602 m bij 101 m. In een bestaande hoeve werd de verkeerstoren ondergebracht. Na enkele bombardementen van de Engelse luchtmacht werd ze echter buiten dienst gesteld. Na WO II functioneerde de toren weer en dit tot 1968.

Alles werd weer opgebouwd en hersteld en zelfs verbeterd. De start- en landingsbaan mat 1 465 m. Toen begon de bloeiende geschiedenis van de luchthaven. Steeds meer vliegtuigen deden de luchthaven aan en uitbreiding was noodzakelijk. In 1967 maakten nog 443 748 passagiers (in 1964 meer dan 486 000 !) van de Oostendse luchthaven gebruik en werden 25 654 ton goederen verwerkt.

In april 1968 werd de huidige luchthaven in gebruik genomen. Drie gloednieuwe gebouwen : een ruim passagiersgebouw, een verkeerstoren met verbeterde apparatuur en een goederengebouw voor het vrachtvervoer.

Ook de start- en landingsbanen van 2 200 m bij 45 m maakten er werkelijk een internationale luchthaven van, zowel voor passagiers- als vrachtverkeer. De inschepingsvloer (625 m bij 225 m) bood plaats aan 22 vliegtuigen.

In 1976 werd de startbaan nog 1000 m langer en meet nu 3 200 m. Alle vliegtuigen kunnen er nu veilig landen en opstijgen.

Van 1988 tot 1993 verdubbelde het vrachtvervoer en steeg het passagiersvervoer. Ondertussen werd de luchthaven uitgerust met een ILS (instrument landing systeem), dat toelaat veilig te landen bij mist.

Onlangs, in 1994, plaatste men nieuwe toenaderingslichten en werd de uitbreidingszone aangevat. Een verbindingstaxiweg, een inschepingsvloer en loodsen zullen het mogelijk maken de vliegtuigen hier te onderhouden.

De luchthaven van Oostende is de tweede belangrijkste van België. Af en toe zijn er oefenvluchten van binnenlandse en buitenlandse maatschappijen. De uitdaging voor de nabije toekomst is : hoe werkgelegenheid en wonen met elkaar verzoenen ?

- BRONNEN** :
- Aviation News Magazine, publikatie L.P.O. - Argo Michel Vandaele (1977, nr. 2)
 - Jaarverslag 1993, Vlaamse Regionale Luchthavens (Min. van de Vlaamse Gemeenschap)
 - Internationale luchthaven Oostende, statistisch jaarboek 1993 (Min. van de Vlaamse Gemeenschap)
 - Luchthavens Vlaanderen, Diensten van de Vlaamse Executieve, Leefmilieu en Infrastructuur
 - Flanders 24, dec. 1994, Min. van de Vlaamse Gemeenschap

BOEKENNIEUWS

De provincie West-Vlaanderen is gestart met de uitgave van een nieuwe reeks grensoverschrijdende cultuurhistorische brochures. Er zijn al twee delen op de boekenmarkt gebracht. Elke brochure is in het Nederlands en het Frans te koop.

De bedoeling is in de toekomst deze reeks voort te zetten met uitgaven als 'De Kelten', 'De abdijen', 'De kleine cultuurhistorische steden', enz...

Hubert Masquelin

VAN BOSGEUZEN TOT BEELDENSTORM

Naast een historische inleiding over de geuzen in het 16e-eeuwse Westkwartier, bevat het werkje o.m. de beschrijving van een grensoverschrijdende fietstocht tussen Nieuwkerke en Steenvoorde en van twee wandeltochten van ca. 12 km door het prachtige Heuvelland. Daarbij wordt aandacht besteed aan historische, architecturale en andere bezienswaardigheden. In 1995 komt dan de Franse tegenhanger uit, namelijk over de geuzen in Hondschote en omgeving.

80 blz. (A5-formaat), 32 ill. (kleur en zwart/wit), kaarten
Boekhandelsprijs : 250 frank.

Anne-Marie Delepiere, Etienne Moons en Roger Verbeke
IN HET SPOOR VAN '14-'18

Het gaat hier om een autotocht langs oorlogsmonumenten, militaire begraafplaatsen en oorlogsrelicten uit de Eerste Wereldoorlog in West-Vlaanderen en Noord-Frankrijk.

Een deel van het traject kan ook per fiets worden afgelegd, via de oude spoorwegbedding Nieuwpoort-Diksmuide.

Naast een historische inleiding over de 'Grote Oorlog' volgt een beschrijving van de landschappen tussen Noordzee en Leie.

Het vervolg van dit traject, op Franse bodem dan, verschijnt eveneens in 1995. Het loopt van Armentières tot Souchez bij Vimy.

80 blz. (A5-formaat), 32 ill. (kleur en zwart/wit), kaarten
Boekhandelsprijs : 250 frank.

Deze uitgaven kunnen besteld worden via het secretariaat van onze gidsenkring door storting op rekening 068-2075070-73 + vermelding van de titel(s).

"ONTDEK UW STREEK"

Bijlage van "Het Laatste Nieuws" 18.5.95

Terug naar de Klemkerkestraat nemen we de Schorrestraat die ons naar Stene-dorp voert. Dat is meer dan een halte waard, niet alleen omdat tarijke herbergen en gezellige terrasjes tot een rustpauze uitnodigen. De typische dorpskom werd onlangs officieel beschermd, zodat ook de komende generaties er voluit van kunnen genieten. Het prachtige kerkje werd, rond 1253, onder het bestuur van Robrecht de Fries gebouwd, maar in de loop der jaren herhaaldelijk uitgebreid en vernieuwd.

Het kerkje van Stene werd inderdaad gebouwd rond 1253.

Robrecht de Fries was Graaf van Vlaanderen van 1071 tot 1093.

In 1253 was het Gravin Margaretha van Konstantinopel (1244-1280) die het in onze streek voor het zeggen had ; het was ook zij die Oostende "Stadsrechten" gaf. (28.06.1267).

We rijden de autosnelweg en de Karperstraat over en bij de volgende afrit verlaten we de berm, en nemen de Grintweg die ons tot aan de Grote Keignaertkreek te Zandvoorde brengt. Deze kreek ontstond tijdens het Beleg van Oostende (1601-1604) toen de duinengordel ten noorden van de stad werd doorstoken, zodat gans het hinterland overstroomde.

De Grote Keignaertkreek (zoals de Sluis-kreek en de Zoutekreek) is ontstaan na 1664, wanneer - na de bouw van de Zandvoordedijk - de "Nieuwe Zandvoordepolder" als spoelpolder voor de haven in gebruik werd genomen.

Vanaf 1934 koos Leopold I Oostende als vakantieverblijf voor de koninklijke familie, wat het elitetoerisme in grote mate stimuleerde. Aanvankelijk verbleef de koninklijke familie in een sober huis in de Langestraat, een zijstraat van de Kapucijnenstraat.

Vanaf 1834 huurde Koning Leopold I het huis Langestraat 69, dat het eerste Kon. paleis te Oostende werd.

In 1934 (op 23 febr.) werd Leopold III koning der Belgen.

Marcel Braet.

EEN MUST VOOR OOSTENDE- EN HEEMKUNDE-LIEFHEBBERS :

100 JAAR VRIJ ONDERWIJS
TE MARIAKERKE
1895 - 1995

EEN RIJKELIJK GEDOCUMENTEERD BOEKJE VAN LUCIEN CARREIN

NAAR AANLEIDING VAN DE VIERING TIJDENS HET LAATSTE
WEEKEND VAN APRIL 1995.

OOK VOOR ZIJ DIE ER GEEN SCHOOL LIEPEN, IS HET WERKJE
EEN INTERESSANT DOCUMENT : ZE VINDEN ER EEN COMPILATIE
VAN GEGEVENS VANAF DE STICHTING VAN OLV-TER-STREEP,
OVER HET BELEG VAN OOSTENDE, TOT DE OPSLORPING VAN
MARIAKERKE DOOR OOSTENDE, EERST IN 1877 EN DEFINITIEF
IN 1899. DE MARIAKERKSE ONDERWIJSGESCHIEDENIS WORDT
GEKADERD IN DIE VAN BELGIË. HET GEHEEL IS OPGESMUKT
MET ENKELE TEKENINGEN EN HEEL WAT FOTOGRAFISCH MATERIAAL!

HOE VERKRIJGEN ?

- 1) schrijf 350 BEF over op rekening 738 - 5071819 - 01
t.n.m. "100 JAAR VRIJ ONDERWIJS TE MARIAKERKE"

of

- 2) haal het boekje op in het Onze-Lieve-Vrouwecollege
Aartshertogstraat 26
prijs 350 BEF Mariakerke
8400 OOSTENDE

DANK AAN DE HEER GLENN GEVAERT VOOR ZIJN TIP

AANGAANDE DE BIJDRAGE "Westvlaamse wegen in de 18de eeuw"
(Gidsenblad 1995-1 p.28).

Hij wees ons op het bestaan van een STANDAARDWERK

"HISTOIRE DES ROUTES BELGES DEPUIS 1704"
L. GENICOT, Brussel, 1948.

OP DONDERDAG 20 APRIL WAS DE BRTN-TELEVISIE TE GAST IN OOSTENDE.

Voor het jeugdprogramma "De Sleutel" werden opnames gemaakt van
het zesde leerjaar uit een school in Lier, die op schooluitstap
was in Oostende.

Aangekomen in onze stad "Stad aan zee" werden zij verwelkomd
door Toerisme Oostende. Onder begeleiding van een ervaren
"Lange Nelle"-gids werden enkele typische stukjes Oostende
bezocht : de Visserskaai, de Vistrap, de Zeedijk....

ERRATUM

Omer Simoens

In ons gidsenblad 1995, nr. 1 (pp. 32-34), schreef ik een artikeltje "Wat een gids l(ei/ij)den kan". Daarin speelde het Franse woord "CAMBUSE" een belangrijke rol. Onze typiste kende waarschijnlijk de Nederlandse vertaling "KOMBUIS", en wellicht heeft zij daardoor "combuse" laten drukken. Toen ik de redacteur hierop wees, kreeg ik een pluimpje : "Zeg, Omer, er is geen verschil tussen je letters a en o zulle!". Hij heeft gelijk, mea culpa!

Had ik maar de wijze raad opgevolgd van inspecteur-bestuursadviseur Gr. S., dan ware dit misverstand niet gebeurd.

Als kersverse tijdelijke bediende was ik op 4 september 1946 in dienst getreden in het bureau van Financiën op het stadhuis. In die oertijd werden de brieven met de hand in 't klad geschreven op groene minuten.

Reeds die eerste werkdag werd ik op het matje geroepen bij onze strenge chef. Mijn eerste pennevrucht lag voor hem op zijn enorme bureau. "Omer," meesmulde hij "ik zie dat je een lelijk geschrift hebt. Je bent echter jong en voor jou is er nog hoop. Als je iedere avond een goed half uurtje traint, en zeer langzaam een tekst overschrijft, zal je werk weldra verbeteren..." Hij voegde er grootmoedig aan toe :

"Mijn geschrift is zelf niet schoon (en of!), maar ik ben al te oud. Bij mij helpt dat niet meer...."

De brave man had echter zonder mijn lichtzinnig karakter gerekend.

September en oktober waren immers voor mij de twee beste vismaanden van heel het jaar. In de weekends ging ik gedurende de dag vissen in het springsas ofte spuikom, en 's avonds volgde dan het peuren aan het westerstaketsel.

Op de gewone weekdagen spurtte ik na het werk naar de binnenwateren van Stene. Zo had ik naast de vroegere ijzerenweg tussen Stene en Snaaskerke, een anti-tankgracht ontdekt, waar het krioelde van de paling. (vervolg op blz. 90)

overloed

Schiesser

onze steeds-op-de-loer-liggende fotograaf Herman C. kon dit niet-getruceerde stadsbeeld capteren, wat hem trof...valt op!!!

Ik ving er ook eens een brasem met een flinke hap uit zijn rug. Hieruit leidde ik terecht af dat er ook snoek in die sloot moest jagen. Bij gebrek aan een klein levend visje, besloot ik dan maar mijn kans te wagen met een kikvors als lokaas.

Naast mijn twee visroeden had ik met dit doel een grondlijn uitgegooid en vastgemaakt langs de oever aan een stuk plooibaar ijzer, voorzien van een belletje.

Na een vol uur had ik echter nog niets horen rinkelen en ik wilde die grondlijn toch eens inspecteren. Ik haalde de koord in en zag dat de lijn een wijde boog beschreef en eindigde in het gras langs de waterkant. Die lepe puit was terug aan land gekropen! Zo had ik nog lang op snoek kunnen vissen....

Toch heb ik op zo'n primitieve manier enkele snoekjes van ongeveer 1 kg kunnen bemachtigen : snoek is een zeer smakelijke riviervis!

Op een keer achtervolgde ik een kikvors in het door onkruid overwoekerd veld aan de rechterkant van de spoorlijn.

Ik greep het diertje beet op 't moment dat ik met mijn rechterschoen vlak bij een cirkelvormige, platte metalen doos stond. Toen bemerkte ik even verder een paal met het waarschuwingsbord "Achtung Minen!", en daaronder een veelbetekenend doodshoofd. Ik moet toch een super engelbewaarder hebben dat hij niet toeliet dat die puit nog één sprongetje verder belandde...

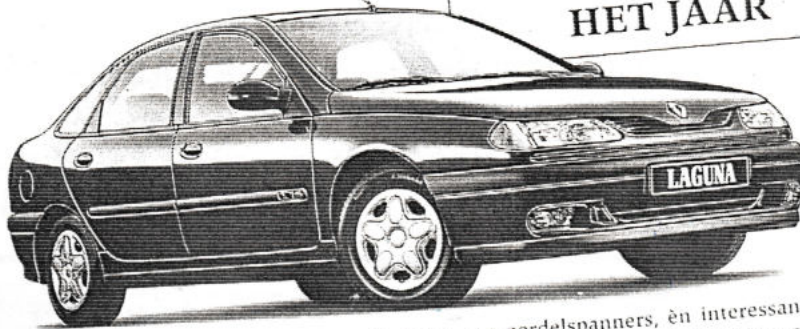
Ha ja, waar was ik weer gebleven? Ik weidde even uit om mij te rechtvaardigen dat ik door mijn drukke bezigheden helaas geen tijd heb gevonden om mijn geschrift te perfectioneren.

Ik heb uit nostalgie een paar schrijfboekjes bewaard uit mijn prille jeugd in de lagere school. Welnu, ik moet eerlijk bekennen dat ik mijn eigen geschrift er niet in kan herkennen...

Maar...denk a.u.b. niet dat die Oostendse stadsgids de brave schoolkinderen iets fouts wijs maakte. Ik had mijn vriend-negertje wel degelijk "CAMBUSE" in het oor gefluisterd en niet "combuse"!!!

RENAULT NEWS

VERKOZEN TOT
GEZINSWAGEN VAN
HET JAAR

Als een VTB-VAB jury van gezinnen, kinderen en autojournalisten unaniem de Renault Laguna tot Gezinswagen van het Jaar kiest, komt dat omdat ze de ruimte, het rijplezier en het ongeëvenaard comfort voor de passagiers zo op prijs stelden. Maar ook de extra veiligheid dankzij een verstevigde kooi, dwarsbalken en gordelspanners, en interessante kostprijs per kilometer. Maak eens een proefrit met uw gezin: wedden dat de Renault Laguna ook uw Gezinswagen van het Jaar wordt?

RENAULT LAGUNA.
Vanaf 593.000 F BTW (prijs op 05.07 '94).

LAGUNA. NIET ALLEEN BESTUURDERS HOUDEN VAN AUTO'S.

N.V. AUTOBEDRIJF VERMEIRE
Torhoutsesteenweg 693
B - 8400 OOSTENDE
☎ 059 / 70 51 47
B.T.W. 407.127.014 FAX: 059/80 83 06

Opgeliet | Geldigheid van prijs nakijken en zo nodig aanpassen.

OXION

12-17

je eerste stappen
in de
bankwereld.

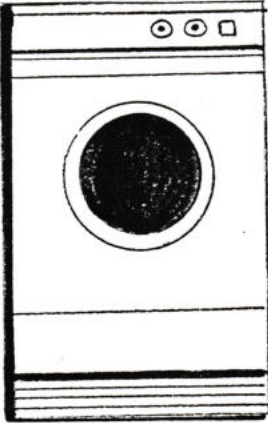
Gemeentekrediet
van België NV

NU JE FINANCIËEL ONAFHANKELIJK WORDT, KIES JE EEN PARTNER
DIE JE DE MEEST COMPLETE FORMULE BIEDT. OXION.

Thierry Beuselinck
A. Pieterslaan 90
8400 Oostende
tel. (059) 70 79 38

agentschap Petit Paris
elke dag : 9.00 - 12.15 uur
13.45 - 17.30 uur
zaterdag : 9.00 - 12.15 uur

GLORIA

WASAUTOMATEN - KOELKASTEN
DROOGAUTOMATEN - AFWASMACHINES

Gistelsesteenweg 29
Torhoutsesteenweg 406

OOSTENDE

 059 / 70 52 74

dermul

agence n.v.
CHRISTINA STRAAT 61
8400 OOSTENDE

dermul

HET AGENTSCHAP MET MEER DAN 40 JAAR ERVARING
BEL ONS VOOR EEN VRIJBLIJVEND GESPREK

Verkoop
059/55.10.55

Verhuur
059/55.10.66

Syndic
059/55.10.88

Beheer
059/55.10.76

dermul

Verzekering
059 / 55.10.77

dermul

BELEGGINGEN - KREDIETEN

VERZEKERINGEN

KANTOOR GUIDO DANNEEL

SINT-CATHARINAPLEIN 27

TEL. 059/51.51.76

FAX. 059/51.24.48

Stockholmstraat 39

tel. 059/70.46.62

8400 OOSTENDE

SPECIAAL ELECTROZAAK MET DIENST NA VERKOOP

Torhoutsesteenweg 171 / 173 - 8400 Oostende

Tel. (059) 70 41 19

Fax (059) 80 63 85

BTW. 416.811.869

B.V.B.A.

STEVEN COMFORT

B. & C. Nuytten N.V.

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

HET UITVAARTKONTRAKT IS
DE ABSOLUTE **ZEKERHEID** DAT UW
BEGRAFENIS OF CREMATIE ZAL UITGEVOERD
WORDEN VOLGENS **UW WENSEN** EN DAT
UW FAMILIE ACHTERAF **GEEN FINANCIËLE**
BESLOMMERINGEN HEEFT.

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53
fax. 059 - 80 92 39
